

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. május 8.

bb 1. nővédelmi tanácsadás, üzemi terhesgondozás - fejlesztik az anya- és gyermekvédelmet a fővárosban

1 hi/gg szb zs

1965. május 8.

a fővárosi anya- és gyermekvédelemben fokozatosan megvalósul a legkorszerűbb ellátási módszer, a betegségmegelőzés és a gondozás. a nővédelmi szakellátást budapesti 86 körzeti szülész-nőgyógyász szakorvos végzi, kilenc csoportvezető főorvos irányításával. eddig 41 helyen megszervezték a nővédelmi tanácsadást is és számos más intézkedést tettek a leendő anyák védelmére. a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának intézkedésére például az önálló üzemi orvossal rendelkező üzemekben megszervezik a terhesanyák üzemi gondozását. pestlőrincen, kispesten és budafokon - a védőnők bevonásával - már bevezették ezt a rendszert. a szülészeti-nőgyógyászati fekvőbeteg-ellátás részére a fővárosban több mint 2000 ágy áll rendelkezésre, ezek számát fokozatosan növelik. az uzsoki utcai kórházban például a jövő évben 43 ágyas szülészeti osztály építését kezdik meg.

fővárosszerte kiépült a mintegy 350 000 budapesti gyermeket ellátó egészségvédelmi hálózat is. a gyermekszakorvosok száma meghaladja az ötszázat, s ugyanennyi védőnő végzi a gondozási feladatokat. a hálózat a gyermekkórházi rendszer kiépítésével vált egységessé. a fővárosban jelenleg öt gyermekkórház működik, s egyúttal szakmailag irányítják a hozzájuk csatolt körzetek gyermek-egészségügyi ellátását. a gyermekkórházi ágyak száma ezenkívül mintegy ötszáz ágyat tartalmaz. az újszülöttek ellátására. a továbbiakban az apáthy istván kórházban több mint 500 ágyas kórház-kombinátot alakítanak ki, a 20. kerületi gyermekkórházban mozgásszervi rehabilitációs osztályt létesítenek, a kispesti iskola-szakrendelőt pedig gyermekszakrendelővé szervezik át. /mti/

bb 2. „csak a tükör görbe?„ - négyrészes paródia-sorozat a televízióban

1 s/tm szb fm

1965. május 8.

a magyar televízió május 15-én, szombaton este sugározza a „csak a tükör görbe?„ című vidám műsor első részét, a négyrészes paródia-sorozatot bárány Tamás írta és állította össze, az író a színház, az irodalom, a rádió és a televízió világába vezeti a nézőket, hogy a paródia görbe-tükrében mutassa be a színpadok mögötti életet.

a május 15-i első körséta a színházakba, a rivaldák mögötti világba vezeti a televízió nézőit, az adás első részében humoros tájékoztatás hangzik el színművészetünk másfél százados eredményeiről, eseményeiről, ezután a vígszínház és a déryné színház egy-egy új produkcióját mutatják be, természetesen a paródia nyelvére átírva, a műsorban többek között fellép horváth Teri, Mezei Mária, Agárdy Gábor, Sztankay István és Tompa Sándor, a vidám játékot Gaál Albert rendezi.

a másik három rész „uticélja„ az irodalom, a rádió és végül a televízió. /mti/

bb 3. tudományos ülészek a kertészeti és szőlészeti főiskolán

1 ie szb ká

1965. május 8.

a kertészeti és szőlészeti főiskola az idén május 17.-19-én rendezi meg immár hagyományos „Lippay János„ tudományos ülészekét, a tanácskozás központi témája a kertészeti növénytermelésben is mind nagyobb jelentőségű talajtermelékenység, illetve az ennek növelésével kapcsolatos feladatok, erről szól majd az ülészek bevezető előadása, amelyet dr. Somos András akadémikus, a főiskola rektora tart, s ehhez a problémakörhöz kapcsolódik a többi előadás zöme is, a főiskola oktatói és tudományos munkatársai hat szekció keretében, több mint 70 előadásra számolnak be legújabb kutatási és kísérleti eredményeikről, az ülészek további programjának diszdisktor-avatás és az idején entz Ferenc emlékérem kiosztása szerepl, több idős kertésznek adnak át vas-, gyémánt- és aranyoklevelet.

a kertészeti tudományos ülészekre számos külföldi vendéget is várnak a szocialista országokból, a bolgár, lengyel és szovjet társintézmények képviselői már előadásukat is bejelentették. /mti/

- 2 -

bb 4. az ünnepi könyvhéten jelenik meg az új zenei lexikon első kötete

1 ol/tr szb fm

1965. május 8.

a zeneműkiadó vállalat gondozásában az ünnepi könyvhétre jelenik meg az új zenei lexikon első kötete, megjelenése kiemelkedő eseménye lesz a magyar zenei életnek, mert az utóbbi években mind nagyobb számban megjelenő szaklexikonok köréből már nagyon hiányzott ez a munka.

utoljára 1930-ban, Tóth Aladár és Szabolcsi Bence szerkesztésében jelent meg magyar zenei lexikon, de az értékes és rendkívül keresett kiadvány évek óta teljesen kifogyott a boltokból, s antikvár-példányai is ritkaság-számba mennek, az 1930 óta eltelt több mint három évtized a magyar zenetudományi szervezőmunkának, a kutatási és kiadói tevékenységnek a multban soha nem tapasztalat fellendülését hozta, a magyar forráskiadványok, elemző tanulmánykötetek előkelő helyet biztosítanak a nemzetközi fórumokon a magyar zenetudománynak, amelynek hivatott képviselői mind nagyobb szerepet kapnak a kongresszusokon, az egyetemeken, a nemzetközi összejöveteleken.

1958-ban a nemzetközileg elismert szaktekintély, Bartha Dénes főiskolai tanár felelős, szerkesztésében és irányításával a magyar zenetudósok idősebb és fiatalabb nemzedéke együttesen kezdte meg az új, átdolgozott kiadvány munkálatait, a szakemberek igyekeztek átmenteni az új kiadványba az 1930-31. évi első kiadás klasszikus értékű cikkeit, ebben a háromkötetes munkában újra olvashatják majd az érdeklődők Bartók Béla, Kodály Zoltán és Szabolcsi Bence monográfiai-számba menő lexikon-tanulmányait, zenetudományunk kiemelkedő képviselőinek cikkeit, az első kiadásban mintegy 14 000 címszó volt, a az új kiadványban ez 19 770-re növekedik, a cikkek jelentős részét az új munkatársi gárda írta, illetve revideálta, különös érdeklődésre tarthat számot a kiadvány néhány teljesen új nagycikke, mint például dr. Gárdonyi Zoltánnak J.S. Bach-ról, dr. Ujfalussy Józsefnek Bartók Béláról, Kárpáti Jánosnak a Schönbergről írt cikke.

a csaknem 20 000 címszóból több mint hétezer teljesen új, ezek zöme részben a harmincas évek közepe óta felmerült új művésznév és zenei fogalom /például a különböző népzene és a jazz köréből!, s felvették a fontosabb műcímeket, operák, karakterdarabok címét is, különösen haszonnal forgathatják majd a rádió és televízió vetélkedőin résztvevők a kiadvány kétezer-nél több mű címét külön kiemelve magában foglaló speciális címszó-anyagát.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 4. /az ünnepi... 1. folyt./- szb

az új kiadvány arra törekszik, hogy megbízható információanyagot nyújtson az olvasónak. ahol erre a terjedelem miatt nem volt lehetőség, ott utalást adnak a könnyen hozzáférhető és kezelhető lexikális forrásra is, amelyben az olvasó megtalálhatja a kiadványban nem szereplő részletes adatokat.

a kétezer oldal terjedelmű, nagy érdeklődéssel várt kiadvány második és harmadik kötete októberben, illetve novemberben jelenik meg. a három kötet együttes ára 375 forint.
/mti/

--

bb 5. az akácnál is több mézet ad a bakony új fája, a koreai evodia

vid ká/sk szb ká

1965. május 8.

bakonyban, ahol az őshonos bükkön és a fekete fenyőn kívül csak elvétve található más fafajta, az erdészeti kutató intézet ugodi telepe külföldi fajtákat meghonosításával kísérletezik. a külföldi fajták között az evodia nevű, észak-koreai mézes virágú fa a sztár, amely a mi kőrifánkhoz hasonlít, virága azonban több mézet tartalmaz, mint az akác és nyílási ideje éppen arra az időszakra esik, amikor a legkevesebb a mézelő virág. ugod környékén az idén kezdtek meg az evodia-erdők telepítését. /mti/

--

W

bb 6. tájékoztató a budapesti fiatalok elhelyezkedési lehetőségeiről

1 vt/hné szb zs

1965. május 8.

az idén végző budapesti fiatalok elhelyezkedési lehetőségeiről, a pályaválasztásról tájékoztatta az mti munkatársát szegedi andor, a fővárosi tanács munkaügyi osztályának vezetője. egyebek közt elmondotta, hogy előreláthatólag nem jelent problémát a budapesti technikumból és szakközépiskolákból kikerülő fiatalok munkábaállítása. a szakmunkás-képző iskolákban a fővárosban több mint 15 000-en fejezik be az idén tanulmányaikat. a szakképzett fiatalok munkába helyezése általában biztosított, egyes speciális szakmákban előfordulhat, hogy képzettségükhöz közel álló pályára irányítják majd őket.

/folyt.köv./

- 4 -

le

bb 6. /tájékoztató... 1. folyt./ szb

az általános iskolák 8. osztályát most végző fiatalok döntő többsége tovább tanul; közülük csupán körülbelül ezren lépnek az iskola befejezése után munkába. a gimnáziumokból kikerülő lányok részére elsősorban a híradástechnikai iparban biztosítanak helyet. mintegy 900 fiatal elhelyezéséről tudnak gondoskodni a közlekedés, az építőipar vonalán, valamint kommunális munkaterületen. a törekvés az, hogy a munkaerő-igényeket elsősorban az újonnan munkába lépő fiatalok elhelyezésével fedezzék.

a szakmunkás tanulóiskolai jelentkezésekkel kapcsolatban megemlítette, hogy egyes szakmákban, például a fodrász, kozmetikus, fogtechnikus szakmákban még mindig erős jelentkezés tapasztalható; viszont a felvehetőknél lényegesen kevesebb a jelentkező a forgácsoló, lakatos, textilipari, kőműves, építőipari, köszörlős, hegesztő, víz-, gáz-, központi-fűtészerező szakmákra. a szakmunkásképzés bizonyos területein már az 1965/66-os oktatási évben lényegesen növekszik a lányok aránya. így a műszerész szakmában 30-ról 50, a kereskedelemben 70-ről 80-90, a vendéglátóiparban 30-ról 70 százalékra növelik a lányok arányát.

- a pályaválasztási tanácsadás, a párt- és a tömegszervezetek felvilágosító munkája - az eddigi tapasztalatok szerint - eredményes volt; s a különböző iskolatípusokba jelentkezők aránya a előző évhez képest egészségesebben alakult. /mti/

--

bb 7. őzek a tsz-udvarban

vid ká/sk szb ká

1965. május 8.

a mezőszilasi mezőföld termelőszövetkezet központjában kedves kép fogadja a látogatót. a gazdaság udvarán egy elkerített területen két kis őzet nevelnek a tsz-gazdák. a kis állatokat még a télen fogták a falu környéki erdőben. az anyát orvvadászok lötték le, s a két árván maradt jószágot a tsz-tagok vették pártfogásukba. a kis állatok szemmel láthatóan jól érzik magukat fából ácsolt lakóházban. már a lépésekről megismerik gondozójukat, s kézből fogadják el az ennivalót. amint megerősödnek az állatok, szabadon engedik őket. /mti/

--

5

le

bb 8. május 14-én évadnyitó a városmajori szabadtéri szinpadon

1 s/gg szb fm

1965. május 8.

a városmajori szabadtéri szinpad mellett az elmúlt hónapokban modern épületet emeltek, amelyben hat kétszemélyes és hét 18 személyes öltöző áll a szereplők rendelkezésére, továbbá itt kaptak helyet az irodák is. az építkezés terveit társadalmi munkában a kerületben lakó fiatal mérnökök, az iparterv és az erőterv munkatársai készítették. az építkezés nem zavarta meg a szép környezetet, egyetlen platán- és gesztenyefát sem vágta ki.

a jó akusztikájú, ezer személyt befogadó szinpad programja a múlt évihez hasonlóan igen gazdag, változatos. a szinpad évadját hagyományosan május elsején nyitották meg, egésznapos ünnepi műsorral, valójában azonban csak május 14-én indul a szezon. ettől a naptól kezdődően június 24-ig minden este filmvetítést tartanak. május 16-tól kezdődően pedig már a gyermekek szórakoztatásáról is gondoskodnak. vasárnap délutánként az állami bábszínház művészei mutatják be a városmajorban repertoárjuk darabjait. az elmúlt évhez hasonlóan az idén is tartanak a bábművészek bemutatót: június 27-én, a „bűvös tűzszerszám”, című bábjátékot tűzik műsorra.

a hagyományos városmajori hangversenysorozat június 24-én kezdődik. a szabadtéri szinpad közönsége az elmúlt évben is nagy tetszéssel fogadta ezeket a hangversenyeket és minden alkalommal zsufolt nézőtér előtt léptek szinpadra a máv szimfonikusok, valamint a szólisták. ebben az évben is a máv szimfonikusok zenekara tartja a koncerteket. a nyári hónapokban augusztus 26-ig bezárólag 10 koncertet rendeznek. a hangversenyeket oly neves dirigensek vezénylik, mint komor vilmos, erdélyi miklós, koródy andrás, forrai miklós, valamint meghívott külföldi vendégművészek. a koncerteken husz szólista lép fel. minden héten csütörtökön csendül majd fel a zené a szabadtéri szinpadon. a koncertsorozatban két kórushangversenyt tartanak, még pedig a fővárosi énekkar, valamint a budapesti kórus közreműködésével. az idén is két bérletet bocsátanak ki, amelyeknek árusítását rövidesen megkezdik. a bérletek szelvényei öt-öt hangversenyre érvényesek.

különösen érdekesnek ígérkezik a vidám szinpad művészeinek vendégszereplése, akik új produkciót mutatnak be a városmajorban. a darabot husz alkalommal tűzik majd műsorra. a bemutatót július elejére tervezik. /mti/

bb. 9. korabeli hangszerek hangján veszik lemezre albrechtsberger két versenyművét

1/ol/tné/rj fm

1965. május 8.

a hanglezemgyártó vállalat szakemberei a tervek szerint május második felében kezdik meg a régi, történeti érdekességű művek musica rinata című sorozatának studiómunkáit. az első hanglezemre a 18. századbeli neves mester, albrechtsberger két versenyművét veszik fel. a művek eredeti, kéziratot partitúrát a széchenyi könyvtár zeneműtárában őrzik, s az előadóművészek e kéziratot anyagok másolatait használják fel az előzetes gyakorlás során. a két versenyművet korabeli hangszereken „szóltatják meg”, amelyeket most készítenek elő a „szereplésre”. a magyar nemzeti múzeum restaurátor műhelyében már jórészt elkészültek a marie antoinette egykori kedves hangszerének tulajdonított „aranyhárfa”, helyreállításával. a 18. század végéről származó hangszert a rajta olvasható szigno szerint cousineau nevű párizsi mester készítette, aki marie antoinette udvari hangszerkészítője volt. a rokokó stílusban készült, allegorikus és mitológiai tárgyú kis olajfestményekkel díszített hangszer a múlt század közepe táján került a múzeumba egy olyan nemesi családtól, amely a kalandos életű benyovszky mórlicz volt rokonságban. a hárfa „fejedelmi”, származását bizonyítja, hogy már az ajándékozó levél is említi: a hangszer marie antoinette tulajdonából került benyovszky mórlicz feleségéhez, a királynő egyik kedveltjéhez, aki - benyovszky mórlicz jókai mór által fordított életrajzának tanúsága szerint - részt vett marie antoinette zenei összejövetelein. a hárfa a 18. század végén került magyarországra, s múzeumba jutásáig a benyovszky-rokonság őrizte. a helyreállítás nem okozott túl sok gondot, mert a hárfa elég jó állapotban maradt, csak megerősítésre volt szükség, hogy kibírja a hurozást. a ritkabeccsi hangszer hurozását a lemezfelvételeknél közreműködő lubik hédy hárfaművész végzi. az ő tolmácsolásában csendül majd fel a mai tipushoz képest kisebb méretű, hétpedálos, 35 huru hangszeren albrechtsberger c-dur hárfaversenye.

zilcz györgy, az operaház zenekarának tagja, a hans geyer nevű bécsi mester által 1702-ben készített széphangu harsonán szóltatja majd meg a b-dur harsonaversenyt. a harsona - amely két évvel ezelőtt 2. józsef csembalójával együtt „szerepelt”, a közönség előtt - nemcsak szép kiállítású, hanem kitűnő hangkvalitással is rendelkező hangszer. a szakemberek véleménye szerint, az újjáélelt muzsika, sorozat első hanglezeme sok örömet okoz majd tulajdonosainak. /mti/

825

-7-

me

le

-6-

bb. 10. több mint 500 pályamunkát várnak³ kis jankó bori emlékkiállításra - a megnyitó alkalmából rendezik meg a népművészet mestereinek találkozóját

vid/j/rj fm

1965. május 8.

a híres matyó himzdasszony, néhai kis jankó bori emlékére az idén is országos népművészeti himzópályázatot hirdettek. ezen a palócvidék, buzsák, mezőkövesd, sárköz, kalocsa és hódmezővásárhely legjobb himzdasszonyain kívül részt vesznek a diszitőművészeti szakkörök vezetői és tagjai is. céljuk, hogy a hagyományos motívumok felhasználásával olyan népművészeti himzéseket készítsenek, amelyek a mai igényeket kielégítik és a korszerű lakások díszévé válnak.

a pályamunkák tervezését és kivarrását számos helyen már megkezdtek. a három matyó faluban: mezőkövesden, szentistvánban és tarodon például 25 népművész mintegy 50 függőnyt, étkezési garnitúrát, párnahuzatot és díszes falvédőt készít. a szerencsi, ózdi, arlói és encsi diszitőművészeti szakkörök tagjai közül is mind többek keresik fel a népművészetéről híres tájakat: a palóc és a matyó falvakat, hogy a régi kézimunkákat eredetiben tanulmányozzák, és azok felhasználásával dolgozzák ki pályamunkájukat. a legszebb három alkotás 3000 - 3000 forint pénzdíjazalmat és kis jankó bori emlékérmeket kap, 18 pályamunkát pedig összesen több mint 10 000 forinttal díjaznak.

az ünnepséget mezőkövesd új művelődési házában augusztus 15-én rendezik meg. a beérkezett pályamunkákat, - amelyekből több mint ötszázat várnak, - kiállításon mutatják be. az ünnepi napon még egy érdekes és egyedülálló kiállítás nyílik a matyó „fővárosban”, hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából az országban működő népművészeti és iparművészeti szakkörök részére is pályázatot írtak ki. a legszebb fafaragások, fazekasmunkák, kerámiatárgyak, valamint népi szöttesek alkotóit pénzdíjazalomban részesítik. a két kiállítás megnyitásakor rendezik meg a népművészet mestereinek háromnapos találkozóját. ebből az alkalomból a népművészek megtekintik kis jankó bori múzeumnak berendezett hajdani lakóházát, szakmai megbeszéléseket tartanak, és kirándulnak borsod legszebb tájaira.
/mti/

- 8 -

bb. 11. „teltház” a technikumokban - tájékoztató a középiskolai felvételek tapasztalatairól

i vt/tné/zs/gycz

1965. május 8.

a napokban lezárultak a középiskolai felvételek. a tapasztalatokról a művelődésügyi minisztériumban elmondották:

változatlanul nagy volt az érdeklődés a különböző technikumok iránt, s néhol a jelentkezők száma elérte a felvehető tizszeresét. sok fiatal kérte felvételét a szakközépiskolákba is, viszont a mezőgazdasági technikumokba és az ugyanilyen jellegű szakközépiskolákba - több helyen - kevesebben jelentkeztek, mint amennyi hely van. a gimnáziumokba a korábbi évekével körülbelül azonos arányú volt a jelentkezés. egyik-másik helyen itt sem jelentkeztek annyian, ahányan felvehető, ezért mód nyílt arra, hogy helyet biztosítsanak azoknak a fiataloknak, akik technikumba, vagy szakközépiskolába nem kerülhettek be.

- bár még végleges adatok nem állnak rendelkezésünkre, annyi máris megállapítható, hogy a középiskolákba felvett fiatalok tanulmányi színvonala általában magasabb az előző évinél. hasznos kezdeményezésnek bizonyult a tájékoztató beszélgetésre behívottak körének kiszélesítése. ez ugyanis - nagyarányú tulajdonképpen esetén, valamint az idén először a gimnáziumok tagozati osztályaiba való felvételeknél - sokat segített abban, hogy a jelentkezők közül a pedagógusok a legmegfelelőbbeket válasszák ki.

- a pályaválasztási tanácsadás eredményességére mutat, hogy - az elmúlt évihez viszonyítva - több helyen nőtt az ipari jellegű szakmunkástanuló iskolákba jelentkezők aránya. számos mezőgazdasági szakmunkástanuló iskolában, továbbá mezőgazdasági szakközépiskolában azonban vannak még betöltetlen helyek. néhány ipari szakmára: főként az építőipari, az esztergályos, a villanyszerelő, a lakatos, a hegesztő szakmákra képző ipari tanulóintézetekben május 31-ig szántén van még felvételi lehetőség - fejeződött be a tájékoztató./mti/

bb. 12. készíttél ultrahang-hegesztéssel lezárt alumínium fóliában

i szf/hné/vg/gy/bs

1965. május 8.

a fémipari kutató intézet ultrahang-hegesztő berendezést szerzett be.

az ultrahangos hegesztési módszer lehetővé teszi a vékony alumíniumanyagok szilárd összekötését, minden különleges tisztítás nélkül. a syntatron elnevezésű ultrahang-hegesztőgép az áramot rezgésekké alakítja át, ezeknek a rezgéseknek a nyomásával hegeszti össze az anyagot. a fémipari kutató intézet megkezdte a vizsgálatokat, hogy megállapítsa, mely iparágakban, milyen területeken lehet alkalmazni az ultrahangos hegesztést.
/folyt. köv./

- 9 -

bb. 12. /készétel.... 1. folyt./ gy

az eddigi vizsgálati eredmények igen jók: ponthegesztéssel egy-tized milliméter és nyolc tized milliméter közötti vékonyságú, vonalhegesztéssel pedig kilenc ezred millimétertől hat tized milliméterig változó vékonyságú alumíniumanyagokat sikerült összehegeszteni. az ultrahangos ponthegesztések kötési szilárdsága fölülmulja az alapanyag szilárdságát és szakítóvizsgálat esetén nem a hegesztés, hanem inkább az alapanyag szakad el. a kísérletek során ultrahangos hegesztéssel tökéletesen lezárták például az egytized milliméter vékony alumíniumlemezből készült készétel-dobozokat. ez eddig megoldatlan probléma volt, s emiatt az ilyen csomagolású mélyhűtött készételeket nem bírták szállítani.

a fémipari kutató intézet eddigi vizsgálatainak tapasztalatai alapján a kőbányai könnyűfémmű is beszerezett ultrahangos hegesztőkészüléket./mti/

..

bb. 13. már működik a vásár telefonközpontja - több mint 700 telefonállomást szerel fel a posta

i kf/kf/vg/gy/bs

1965. május 8.

a posta már ugyyszólván teljesen készen áll a vásárváros hírközlésének lebonyolítására. a bnv két 20/100 -as telefonközpontja már működik, s üzembeállt csaknem 50 előfizető - köztük a szovjet, az ndk, a csehszlovák, a lengyel, a bolgár, a jugoszláv, az osztrák és az usa-beli kiállítás-telefonállomása. ugyancsak működik már néhány nyilvános telefon is, segítve a vásárépítők munkáját.

az eddigi igényeket figyelembavéve a tavalyinál jóval több telefonra lesz szükség a vásáron. ezért a posta a vásári telefonközpont több mint 100 állomásos bővítésén kívül az erzsébet- a lipót- és a józsef központból is biztosít külön vonalakat a hazai és a külföldi kiállítóknak. több mint 700 telefonállomást szerelnek fel a vásáron. a pavilonok, a kiállítók telefonjain kívül csupán a vásár rendezőségének 110 telefonra van szüksége. a nagyközönség rendelkezésére 25 telefonfülke áll majd. a tavalyihoz hasonlóan a petőfi csarnok mellett, valamint a külföldiek klubjában felállítják az alkalmi postahivatalokat, s ellátják a távolsági és a külföldi beszélgetések lebonyolításához interurbán vonalakkal is. a külföldiek klubjában rendezik be a vásár telex központját, ahova egyébként már négy külföldi cég rendelt telexgépet, levelezése lebonyolítására.

/folyt. köv./

-10-

bb. 13. /már működik a vásár.... 1. folyt./ gy

a felkészülés befejezésével a posta most már megkönnyíti, könnyelmesebbé teszi a telefon rendeléseket. hétfőtől a vásáron ügyeletet állít fel, s így a kiállítók a helyszínen igényelhetik a telefonokat, onnan intézkednek az állomások felszereléséről. a posta igéri, hogy az igényeket néhány órán, legfeljebb egy napon belül elintézi, bekapcsolja a vásári telefonállomásokat. a nyitástól kezdve egyébként csaknem 50 postás, műszerész és karbantartó gondoskodik arról, hogy a vásárváros telefonforgalma az idén is zavartalanul bonyolódhassék le./mti/

..

bb. 14. felszerelték csehszlovákában a 10. magyar betonaljgyári gépsort

i sb/sk/vg/gy/bs

1965. május 8.

a csehszlovák vasúti iparigazgatóság borohradeki gyárában befejeződött a legújabb magyar feszített vasúti betonaljgyártó gépsor szerelése. a napokban megkezdik a gépek próbáit és hamarosan sor kerül az üzemszerű termelésre is. ez a gépsor már a 10. gyárberendezés, amelyet a kgst - mintauzemnek kijelölt lábatlani gyár korszerű géptípusainak megfelelően készített és szállított csehszlovákiának a magyar ipar.

az első két gyárberendezést 1959-ben helyezték üzembe ostrovban, s azóta újabb öt csehszlovák betonaljgyárban szereltek fel egy vagy két magyar gépsort. a csehszlovák szakemberek elégedettek a berendezések működésével, teljesítményével és a gyártott termékekkel. évente egy-egy gépsor 165 000 feszített vasúti betonaljot készít. ezekkel az erős és olcsó betonaljakkal váltják fel a talpfát a fontos vasútvonalakon. a tíz magyar gépsor segítségével jelentősen meggyorsították a vasúti pályák korszerűsítését./mti/

..

bb. 15. több mint félmillió hibrid csirke és 9 000 tonna hibrid kukorica csehszlovákiának

i cs/sk/ká/gy/la

1965. május 8.

a bolnai állami gazdaságban tenyésztett hibrid csikékből február óta rendszeresen szállítanak csehszlovákiának. a szerződés szerint ez évben kerekén 500 000 broiller hus-hibridet, továbbá 70 000 tojó-hibridet kapnak magyarországról a csehszlovák tenyésztők.

/folyt. köv./

-11-

MP

bb. 15. / több mint félmillió.... folyt./ gy

a magyar és a csehszlovák szakemberek között is szoros kapcsolat fejlődött ki az utóbbi években: a gödöllői kisállattenyésztési kutató intézet és a pozsonyi kisállattenyésztési kutató intézet közös kutatási programot dolgozott ki, sőt kutatókat is cserél.

az utóbbi években mind nagyobb mennyiségű hibrid kukoricával segítik a magyar kutatóintézetek, illetve állami gazdaságok a csehszlovák mezőgazdaságot. 1963-ban a 8 000 tonnás szerződésre 8 514 tonna mv-40-es és mv-48-as rövid tenyészidejű hibridet szállítottak, tavaly már 9 000 tonnára volt kötés, a tényleges szállítás pedig a 9 500 tonnát is meghaladta. ez év végéig a szerződések szerint ugyancsak 9 000 tonna hibrid kukoricát szállítanak a magyar állami gazdaságok, ebből 6 053 tonnát adtak át eddig. a korábbi években átlag 2 000 tonnányi hibrid kukoricát a csehszlovák kutatók által kinemesített fajtákból termesztettek - bérszerződés alapján - a magyar állami gazdaságok, az idén már a teljes szerződött mennyiséget hazai hibridekből teljesítik./mti/

bb. 16. répabarkó veszély várható - szervezett védekezés szükséges az elszaporodott hörcsög és ürge ellen - a növényvédelmi szolgálat felhívása

i cs/tr/ká/gy/cz

1965. május 8.

a hűvös és csapadékos áprilisi, májuseleji időjárás miatt az erősen gyomosodott őszi és tavaszi gabonafélék vegyszerezésével aránylag kis területen végeztek, ezért a várható felmelegedéssel, ez a munka rendkívül sürgőssé válik. a földművelésügyi minisztérium országos növényvédelmi szolgálata arra hívja fel az irányítószerveket és a termelőüzemek vezetőinek figyelmét, hogy minden rendelkezésre álló alkalmas órát és ugyanígy a gépi kapacitást is teljes mértékben használják ki a gabonák vegyszeres gyomtalanítására. azok a gazdaságok, amelyek már befejezték a vegyszeres gyomirtást, adjanak segítséget a géppel nem rendelkező gazdaságoknak.

a következő napokban vizsgálják felül a répatáblákat: a melegebb idő beköszöntével ugyanis számolni kell a répabolha, illetve a répabarkó tömeges megjelenésével és kártételével. a répabolha ellen a ddt, vagy kombinált hatóanyagtartalmú dl porzószerrel valamelyikével, a répabarkó, illetve a két kártevő együttes megjelenése esetén pedig wofatox porzószerrel kell védekezni.

/folyt. köv./

Lével. kóba

- 12 -

bb. 16. /répabarkó veszély.... 1. folyt./ gy

az ország számos vidékéről jelentették a megfigyelők, hogy a szántóföldeken elszaporodott a hörcsög és az ürge. e két veszedelem kártevő ellen csak széleskörű összefogással lehet sikeresen védekezni. mindenképp meg kell akadályozni további és még nagyobb arányú elszaporodásukat. erre a célra legalkalmasabb a szénkéneges védekezés. a megyei agrokör vállalatoknál rendelkezésre álló vegyszerekből egy-egy ürgegyukba 25., a hörcsög-lyukba egyenként 40 gramm szénkéneget kell önteni, majd eltömni a kijáratokat. mivel a szénkéneget igen gyúlékony, gondosan tartsák meg mindenütt a tűz- és balesetvédelmi óvórendszabályokat.

ugyancsak időszerű az aranka elleni védekezés megkezdése. még az első kaszálás előtt takarítsák le a fertőzött foltokat, a növényzetet a helyszínen semmisítsék meg, a foltokat permetezzék be a krezonit, az aretit, illetve a reglone előírt töménységű oldatával. a gazdaságok vezetői gondoskodjanak arról, hogy az arankairtást a pillangós vetésterületeken kívül az árokpartokra, utak mentére, a töltésoldalakra is kiterjesszék./mti/

bb. 17. megoldotta a licenc-mozdonyok csapágyainak hazai gyártását az isothermos-brigád

i st/tr/vg/gy/bs

1965. május 8.

nyugatról vásárolt licenc alapján a Ganz-mávas és a Ganz vilamosági művek már sorozatban gyártja a háromezes lövés szilícium egyenirányító mozdonnyokat, ezekhez azonban bizonyos alkatrészeket még külföldről kell behoznunk. ilyen alkatrész a csapágy is, amelynek gyártási technológiája különleges felkészülést igényel. a megfelelő csapágy gyártásának hazai bevezetésére a Ganz-mávas-ban dolinka tamás gyártástervező vezetésével technológusok és öntők részvételével megalakult az isothermos-brigád, s néhány hónap alatt a vártnál is jobb eredményt értek el. a brigádnak sikerült megoldania a legnehezebb feladatot, a másfélmilliméter vastag ötvözetű lemez és a bronz-csapágygöcsésze szilárd kötését. durvább csapágyak eddig nálunk is készültek, ezekhez 6-8 milliméter vastag lemezeket használtak, amelyeknek rögzítése nem okoz különösebb nehézséget. a szabadalom azonban szigorúan előírja a finomabb csapágypálya alkalmazását.

/folyt. köv./

Lével. kóba

13

bb. 17. / megoldotta a licenc-mozdonyok.... folyt./ gy

a brigád új technológiája a bronz és a vékony lemez kötésére olyan jól sikerült, hogy a próbákon az mérőgép jelzőszerkezete már rég tuljutott a kritikus ponton, amikor a tökéletesen kötő, finom lemezt a csapágycsészéről gépi szerkezet segítségével sikerült eltávolítani. a kísérletekhez és az új technológia bevezetéséhez az északi járműjavító és a láng gépgyár is segítséget nyújtott. a kísérletek eredményeként egyben a csapágy súlya is lényegesen, 7,5-ről 3 kilóra csökkent, ami nemcsak a korszerűbb gyártás, hanem önköltség szempontjából is jelentős, mert a csapágy fém kilója 105 forintba kerül./mti/

bb. 18. biztosítási csalást akartak elkövetni

vid j/fm/gy/cz

1965. május 8.

kiss gyula környei lakos ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a tatai járási rendőrkapitányságon. elpanaszolta, hogy lakásából elloptak 8 500 forintot és 3 500 forint értékű ékszert. azt mondta, hogy a készpénz egy részét kölcsönként vette fel, mert a gyerekeknek akart bevásárolni. a rendőri nyomozás meglepő eredménnyel járt. kiderült, hogy kissék háztartási biztosítást kötöttek, s önbetöréssel akartak a biztosítótól nagyobb összegű pénzhez jutni. a helyszíni nyomozás 14 000 forint készpénzt is talált kisséknél, s a padlásról előkerültek az ékszerek is. csalásért és a hatóság félrevezetéséért eljárást indítanak kissék ellen./mti/

bb. 19. félkilónyi ezüstpénzt került elő ujkenézőről

vid j/fm/gy/cz

1965. május 8.

a xvii. század második feléből származó ezüst pénzérmék kerültek elő egy ujkenéz határában talált agyagedényben. a 199 darab-ból álló gyűjtemény néhány gramm híján félkiló. van közöttük a mai ötforintos nagyságu ötdukátos, a két forintoshoz hasonló negyed-talléros és néhány obulus. a gyűjtemény a nyíregyházi muzeumba került./mti/

Zselli 10k

14

bb. 20. eszpresszóval bővül a pécsi egyetemisták fogyasztási szövetkezete

vid tné/fm/gy/cz

1965. május 8.

pécsett működik az ország egyetlen olyan fogyasztási szövetkezete, amelynek kizárólag egyetemisták a tagjai. a balassa jános egyetemi kollégium épületében működő szövetkezetet 1957-ben alakították és jelenleg már 400 - részjeggyel rendelkező - tagja van, míg a közös vagyon értéke meghaladja a 122 000 forintot. a szövetkezet saját erőből tartja fenn magát. a közelmúltban új berendezést vásároltak boltjukba, amelyben minden lényeges cikk megtalálható, amire az egyetemistáknak, a kollégium lakóinak szükségük lehet. a jövedelmet visszatérítés helyett teljes egészében a kollégiumi diákbizottság rendelkezésére bocsátják, amely ebből fedezi a diákélettel kapcsolatos egyes kiadásokat - a bucsuztatások, rendezvények, stb. költségeit -, valamint szövetkezeti „bolthálózatuk” fejlesztését. az idén például megvalósul a diákok régi vágya: klubbal kombinált eszpresszót létesítenek, ahol olcsón, kulturált körülmények között szórakozhatnak. a diák-presszó legfontosabb berendezéseit - köztük a kávéfőzőgépet - már meg is vásárolták./mti/

bb. 21. fiatal csipkevarrókat avattak kiskunhalason

vid lk/ki/gy/bs

1965. május 8.

a világhírű halasi csipke készítésének egyedülálló művészetét ápolja a kiskunhalasi népművészeti, háziipari szövetkezet. a lehetőleg könnyű csipke - kevés kivétellel - még mindig az idősebbek keze közül kerül ki. pedig egyre növekszik a kézi varrásu csipke iránt az érdeklődés, az idén is mintegy hetvenezer forint értékű munkára kapnak megrendelést. az igényes munka elsajátítására féléves tanfolyamot szerveztek, amelyen általában fiatalok ismerkedtek a kitűnő érzéket kívánó művészi munkával. a tanfolyam hallgatói közül legutóbb 14 csipkevarróat „avattak”, azokat, akik megszerették, és életpályául választották a csipkekészítést. a tizennégy fiatal csipkevarró a háziipari szövetkezet foglalkoztatja./mti/

bb. 22. korszerűsítik, portalanítják a hajdusági közutakat

vid lk/ki/gy/bs

1965. május 8.

az utóbbi években hajdu-bihar megye 1 500 kilométernyi uthálózatából 635 kilométert korszerűsítettek. most bővítik a 4-es számú főközlekedési utat debrecen és hajduszoboszló között. már a múlt évben elkészült a püspökladány-hajduszoboszló közötti rész. itt az átlagosan 5,5 méteres utat hét méterre szélesítették. korszerűsítik a polgár-ujszentmargitai utat is és tizenkilenc termelőszövetkezet részére építenek bekötőutakat. az a terv, hogy 1966 végéig a megye több mint 800 kilométernyi makadámútját portalanítják, illetve korszerűbb burkolattal látják el./mti/

1040 Zselli

bb. 23. megkezdtek a melegüzemi próbát a dkv-ben - az idén 2
millió forint értékű benzin, gáz- és fűtőolaj készült

vid gö/ki/gy/cz

1965. május 8.

megkezdődött a komplex üzemi próba utolsó szakasza a dunai
kőolajipari vállalatnál. az „óriás vegyilaboratórium, évente egy
millió tonna nyersolajat feldolgozó rendszere különböző egységeinek
ellenőrző vizsgálataihoz márciusban láttak hozzá. azóta elvégezték
a részleges próbákat, majd megtörtént a teljes rendszer, az atmosz-
férikus és vákumleparólóüzem hideg vízzel végrehajtott áramlási el-
lenőrzése. a szerelők jó munkát végeztek, valamennyi egység kiáll-
ta a próbát, s most sor kerülhetett a meleg nyersolajjal végzett
áramlási próbára is.

a hatalmas feldolgozó rendszerbe már bevezették a nyersolajat
és befűtötték az atmosférikus kemencét. a vákum kemence üzembehe-
lyezése néhány nap múlva történik meg. bár az atmosférikus kemencé-
ben csak a jövő héten érik el a feldolgozáshoz szükséges hőfokot,
az atmosférikus toronynál már megjelent az első termék, a benzin.
ezt azonban nem nozzák forgalomba, hanem újra vegyítik és vissza-
vezetik a rendszerbe, hogy a próbaüzemelés folyamatos legyen. az
áramlási ellenőrzés elvégzése után, június elején sor kerül az elő-
reláthatólag egy hónapig tartó termelési próbára. a dunai kőolaj-
ipari vállalat júliusban kezdi meg rendszeres munkáját, s még eb-
ben az évben kétféle forint értékű benzint, gáz- és fűtőolajat
készít. a fűtőolajat távvezetékén juttatják el a szomszédos duna-
mentő hőerőműbe, ahol a villamosenergiát termelő gépegyesek kazán-
jait fűtik vele. az olajosok cserébe viszont óránként 110 tonna, 17
atmosféra nyomású gőzt kapnak majd.

amíg a próbaüzemelés tart gyors ütemben építik a kisegítő rész-
legeket. többek között még hátra van a termékek elszállításához
szükséges vasuti töltőállomás, a szajolba vezető benzinszállító
távvezeték befejező munkája és néhány tárolótartály építése.

a munkák azonban még nem fejeződtek be az olajvárosban. a har-
madik negyedévben kezdik meg az évente kétféle tonna nyersolajat
feldolgozó atmosférikus és vákumleparóló üzem, valamint a kőolaj-
blokk építését. a feldolgozó rendszerhez szükséges hatalmas tor-
nyokat, szivattyukat és a műszerek többségét a szovjetunió szállít-
ja. az építkezést előkészítő tárgyalások már megkezdődtek. a kő-
olajblokk egyes részlegei közül már készül a propános és a metil-
etil-ketonos üzem, s hamarosan megkezdik a fenolos üzem építését
is./mti/

..

1645 222

- 16 -

bb. 24. egy szövetkezet - öt ösztöndíjas kislány

vid ká/tr/gy/cz

1965. május 8.

a szederkényi karasica gyöngye tsz öt kislányt iskoláztat:
tanulásuk idejére ösztöndíjat, iskolájuk elvégzése után pedig
munkát biztosít számukra a közös gazdaságban. szederkényben ugyan-
is - a legtöbb baranya faluhoz hasonlóan - kevés a férfi munkaerő,
a fiúk inkább az iparba mennek dolgozni, ezért esett a választás
a lányokra. szüleik termelőszövetkezeti tagok és maguk is a mező-
gazdaságban akarnak majd dolgozni. az öt lány közül három a mohácsi
mezőgazdasági technikumba, kettő pedig a pécsi szőlészeti techni-
kumba, illetve a zsigárdi felsőfokú mezőgazdasági technikumba jár.
ha megszerzik a technikus oklevelet, az üzemegységvezetők helyette-
sei lesznek.

az öt kislány közül az egyik - gulacsek piroska - a „szövet-
kezet lánya,„. édesapja ugyanis, aki alapító tagja volt a terme-
lőszövetkezetnek 1951-ben, édesanyja pedig 1964-ben meghalt. a kö-
zös gazdaság vállalta, hogy addig gondoskodik piroskáról, amíg ön-
álló kereső nem lesz. az ösztöndíjon kívül havonta 200 forint zseb-
pénzt, időközönként pedig nagyobb összeget kap ruházásra a
szociális-kulturális alapról./mti/

..

bb. 25. életképességben a tatabányai, takarmányértékesítésben a hor-
tobágyi pontyoké a pálmá - haltenyésztési teljesítményvizsgálat
szarvason

vid ká/sk/gy/cz

1965. május 8.

hazánkban egyedülálló pontytenyésztési teljesítményvizsgálat kez-
dődött szarvason, a kísérleti halastavak központjában. az ország
különböző tájáról öt pontytörzset telepítettek az erre a célra
berendezett tóba, hogy megfigyeljék: azonos életkörülmények között
melyik pontytörzs a legéletképesebb, melyik a legjobb takarmányér-
tékesítő, melyik zsirosodik a legkevésbé. hortobágyról, tatáról,
nagyfőváról, biharugráról származó tükrös és pikkelyes pontyok iva-
dékát figyelték két éven át szarvason. az adatokból összeállított
táblázat szerint életképességben a tatabányai pontyok ivadéka viszik el
a pálmát, sulygyarapodásban a hortobágyiak bizonyultak a legjobbak-
nak, míg a nagyfővári pontyok zsirosodnak a legkevésbé. ez utóbbi
szempont egyre döntőbb lesz, hiszen a túlzsiros halakat nem szive-
sen vásárolják.

a kutatás eredménye választ ad arra, hogy az alföldi és dunán-
tuli viszonyok között melyik törzset érdemes továbbtenyészteni, el-
szaporítani./mti/

..

1115 222

- 17 -

bb. 26. példamutató gondoskodás a traktorosokról - fülkékkel
el az erőgépeket

vod/ká/rj

1965. május 8

az emberekkel való törődés szép példáját nyújtotta a hőm-
zövásárhelyi előre termelőszövetkezet vezetősége. az idei hűvös,
szeles tavaszi időjárásra a közös gazdaság traktorosai sokat pa-
naszkodtak, hiszen fedetlen volán mellett kellett dolgozniuk.
ilyen körülmények között érthető, hogy nem szívesen vállalkoztak
kettős, vagy nyújtott műszakra. a szövetkezet vezetősége méltá-
nyosnak találta az erőgép vezetők panaszát és ötvenezer forintos
költséggel a szuper zatorokra és a többi „nyitott”, traktorra fül-
kéket szereltettek./mti/

--

bb. 27. rádió-ismeretterjesztés szabadságban

vid/j/rj fm

1965. május 8.

a magyar rádió nyíregyházi stúdiója és a tudományos ismeretter-
jesztő társulat szabadság-szatmár megyei szervezete megállapodott
abban, hogy rendszeresítik a rádió-ismeretterjesztést. május 15-
től kezdve hetenként egy alkalommal sugároz a rádió előadásokat
irodalmi, pedagógiai, egészségügyi, biológiai, földrajzi és fizi-
kai kérdésekről. elsősorban megyei vonatkozású témákkal foglalkoznak.
így például feldolgozzák nyíregyháza felszabadulás utáni oktatásü-
gyi fejlődését, előadás hangzik el móricz zsigmondról, krudy gyulá-
ról, az értékes növényvédelmi területekről, a szél felszint formáló
hatásáról./mti/

--

bb. 34. nyolcmillió szőlőoltványt iskoláztak a közép-dunántul bor-
vidékein

vid/ká/rj

1965. május 8.

közép-dunántul történelmi borvidékein befejezték az egyik leg-
fontosabb tavaszi munkát, előkészítették a jövő évi telepítéshez
a szaporítóanyagot. az esős időjárás ellenére május első napjaiban
teljesítették a tervet. a jövő évi saját telepítéshez több mint
8 000 000 oltványt iskoláztak, zömmel olaszrizlinget, sopron kör-
nyékén pedig kékfrankost. az eredmény igen kedvező: 80-90 százalékos.
/mti/

--

1120 2221

- 18 -

bb. 28. hét- és félmillió forint megtakarítás társadalmi terve

vid/tné/rj fm

1965. május 8.

szolnok megyében évente csupán a községfejlesztési alapból,
hatvan-hetven millió forintot költenek a városok és falvak fejleszt-
tésére, korszerűsítésére. a tanácsoknak korábban tetemes költséget
jelentett az új létesítmények tervezése. a hazafias népfront által
életre hívott műszaki akcióbizottság levette ezt a gondot a taná-
csok válláról. a köz javát szolgáló új létesítmények tervdokumentá-
ciót társadalmi munkában készítik el. az utóbbi öt év alatt 250
tervet adtak át kivitelezésre a mérnökök és technikusok. a napi mun-
ka után végzett tevékenységükkel hét- és félmillió forintot taka-
rítottak meg a tanácsoknak. szolnokon társadalmi tervezés alapján
épül ki a tiszaliget, ahol hatezer személyes strandfürdő, úttörő-
város, campingtelep várja látogatóit. kisujszálláson az új strand-
fürdő terveit készítették el. karcagon az épülő új városi kórház kör-
nyékének rendezését vállalta a mérnökök társadalmi kollektívája.
/mti/

--

bb. 29. kresz verseny a pest megyei
középiskolákban - motoros klubok

vid/gö/rj fm

1965. május 8.

pest megyében tavaly 101 halálos áldozata és 592 súlyos sérült-
je volt a közúti baleseteknek, hat százalékkal több mint az előző
évben. a balesetek okait vizsgálva megállapították, hogy azokat sok
esetben gyermekek idézték elő. a pest megyei közúti baleset-
elhárítási tanács ezért az idén fokozott gondot fordít arra, hogy a
fiatalok megismerjék a közlekedési szabályokat.

az év elején a megye általános iskoláiban kresz versenyt hirdet-
tek, amelyre mintegy hatezer gyerek jelentkezett. az iskolai vetélke-
dők után a járássok legjobbjai a júniusban megrendezendő megyei dön-
tőn mérik össze tudásukat. a balesetelhárítási tanács a középiskolák-
ban motoros klubokat szervez, amelyekben a diákok megtanulhatják a
gépjárművek vezetését, szerelését és kresz-vizsgát tehetnek.
a tanács messzemenő segítséget nyújt működésükhöz. a nagykáta gim-
názium klubjának például eddig csak egy csepel tehergépkocsija volt,
nemrég moszkvics személyautót kaptak, s hamarosan motorkerékpárral
bővül az állományuk. a tanács segítségével rövidesen megalakul a rác-
kevei ady endre gimnázium motorsklubja is.
/folyt.köv./

11.00 rj

1120 2221

- 19 -

bb. 29. / kresz verseny.....1. folyt./rj

a tanács az oktatáson kívül kiállítások rendezésével kívánja a helyes közlekedésre nevelni a fiatalokat. a tervek szerint a második félévben a megye hét városában és községében balesetelhárítási kiállítást rendeznek a gyermekek részére./mti/

--

bb. 30. három hónap alatt majdnem 30 százalékkal javult az üsttartósság a dunai vasmű nagyolvasztó művében

vid/lk/rj ki

1965. május 8.

a dunai vasmű nagyolvasztóművében a vascsapolásnál használt nyersvasüstök 1963-ban 99, 1964-ben pedig 110 csapolást bírtak ki átlagosan. a nyersvasüstök tartósságát nagyban befolyásolja a kohón kívüli vaskéntelenítéshez szükséges ammóniákszóda, amely elég hamar kimarja az üst belső téglafalát. sziklai istván mérnök és egédi józsef üstfalazó csoportvezető ujitásának bevezetésével az utóbbi hónapokban átlagosan majdnem harminc százalékkal javították az üsttartósságot. az acélfalu üst belsőjében ugyanis az eddigi két sor samott-tégla közé - az üst alsó harmadában - még egy keskeny sor samott-téglát is építettek, s ezzel eredményesen növelték az üstök élettartamát. az üsttartósság majdnem 30 százalékos javításával évente legalább félmillió forintot takarítanak meg./mti/

--

bb. 31. rendezik a vas megyei településeket.

vid/lk/rj ki

1965. május 8.

vas megyében a települések rendezésére huszéves távlati fejlesztési tervtanulmány készült. a megyei tervező irodán településrendezési csoport alakult, s ennek mérnökei elkészítik az egyes községek rendezésének programját.

/folyt.köv./

11.10 rj

1120 2-eli

- 20 -

bb. 31. / rendezik a vas megyei.....1. folyt./rj

a megyei tanács végrehajtó bizottsága most fejezett be egy felmérést, amely mintegy rangsorolja a községeket helyzetük, adottságaik szerint. huszonöt községet soroltak a fontosabb szerepkörű települések közé, s ezeknek fokozott fejlesztését javasolják. közöttük vannak a jelenlegi és a volt járási székhelyek, továbbá a nagy idegenforgalmu ják, a klímájáról ismert velem és több község a fontosabb közutak mellett. falukörzeti központnak 37 községet javasoltak. ezeket egy-egy hasonló adottságu, jellegű, kisebb falucsoport központjává kívánják fejleszteni. százhatvanhét községet ugynevezett mellékfalu kategóriába vettek. ezekben nem kerül sor

olyan alap - és középfoku létesítmények építésére, amelyeket a településpolitikai szempontok szerint más településeken célszerű elhelyezni.

ötszázötvennyolc olyan külterületi lakott helyet térképeztek fel, amelyek lélekszámuk, területi elhelyezkedésük vagy egyéb körülményeik miatt a fejlesztés szempontjából nem jöhetnek számításba./mti/

--

bb. 32. hárommillió forint értékű műszer a diósgyőri kohóipari technikum tanulóinak oktatásához

vid/lk/rj ki

1965. május 8.

a diósgyőri gábor áron kohó- és öntőipari technikumban nagy gondot fordítanak a gyakorlati oktatás színvonalának emelésére. a céltudatos munka eredményeként ma már, az évenként többszáz szakembert kibocsátó iskola műszerparkjának, szemléltető eszköz-állományának és a gyakorlati oktatást szolgáló berendezéseinek, eszközeinek értéke eléri a hárommillió forintot. a tananyag jobb elsajátítására a televízió műsorának rendszeres megtekintésén kívül bevezették a filmvetítéses magnetofonos oktatást is. a különböző munkaműveletekről, termelési folyamatokról, a lenin kohászati művek műzemeiben az oktatók, tanulók maguk készítenek diafilmet s ezekhez magnetofonszalagról hallgatják a szakszerű magyarázatot.

a külföldi szakemberek is elismeréssel nyilatkoztak az oktatómunka színvonaláról, az ahhoz rendelkezésre álló műszer- és eszközállomány gazdagságáról. /mti/

10.45 rj

1122 2-eli

--

21

bb. 33. a mohács-sziget - hazánk új gyógynövénytermő körzete

vid/ká/rj

1965. május 8.

új növényekkel gazdagodtak szántóföldjeink: a vinca minor nevű gyógynövényekkel. termését a kőbányai gyógyszerárugyár dolgozza fel és keringési zavarok elleni gyógyszert készít belőle. a szántóföldi vinca minor nemcsak nagyobb termést ad, hanem lényegesen több hatóanyagot is tartalmaz, mint a vadon termő. tavaly az országban több fűlé ültettek vinca minor a termelősövetkezetek, de a telepítések baranyában sikerültek legjobban. a földművelésügyi minisztérium, a kőbányai gyógyszerárugyár, a herbárium, a kertészeti kutatóintézet, a gyógynövény kutató intézet és a termelő gazdaságok szakembereinek részvételével bizottság vizsgálta meg a baranyai telepítéseket, s ennek alapján az új gyógynövény fő termelési körzetévé a mohács-szigetet jelölték ki. a sziget belsejében levő sárháti új ut tsz-ben-tavaly már tíz holdon, a mostani a tavaszon pedig 25 holdon ültettek vinca minor. jövőre újabb 30 holddal gyarapodik itt a gyógynövény termőterülete.

a bizottság határozata értelmében mohács-szigeten próbálják ki nagyszabásúan azokat a kísérleteket, amelyeket eddig kutatóintézetben végeztek. az idén három kísérletet állítanak be sárháton: a vinca minor vegyszeres gyomirtására, a gombabetegség elleni védekezésére és a termés szárítására vonatkozóan./mti/

..

bb. 35. középkori temető és templom alapjait tárják fel tiszörvényben

vid/j/rj fm

1965. május 8.

tiszörvényen régészek irányításával kubikosok forgalják a földet. a második tiszai vizlépcső területén folyó kutatási program keretében megkezdték a középkori temető feltárását. egy középkori templom alapjait most ássák ki a hordalékos földből.

május közepén régészexpedíció utazik tiszafüredre is. a tiszának ezen a szakaszán bronzkori temető húzódik a föld mélyén. a felszínre kerülő értékes középkori leleteket és bronzkori maradványokat tudományos feldolgozásra a múzeumokba szállítják./mti/

..

1123 2. oldal

- 22 -

b.b 36. széleskörű mezőgazdasági szakmunkásképzés indul zalában

vidóká/rj

1965. május 8.

zala megye illetékes szakemberei felmérték mennyi és milyen szakmunkásra van szükségük a termelősövetkezeteknek, majd ennek alapján összeállították az új szakoktatási programot. eszerint a következő években husz ágazatban összesen 3700 termelősövetkezeti tagot képeznek ki szakmunkássá. ezenkívül 1970-ig 6000-rel növelik a betanított munkások számát. a termelősövetkezetek és a gépjavitó állomások is foglalkoznak szakmunkásképzéssel: ebben az évben 300 mezőgazdasági tanult és mezőgazdasági ipari tanultot szerződtetnek./mti/

..

bb. 37. koszoruzás a német népnek a fasizmus alól történt felszabadulása 20. évfordulója alkalmával

t fe/tné/gy/cz

1965. május 8.

a német népnek a fasizmus alól történt felszabadulása 20. évfordulója alkalmából wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, valamint a nagykövetség munkatársai és a budapesti német kolónia tagjai szombaton délelőtt a szabadság téren megkoszorúzták a szovjet hősi emlékművet.

a koszoruzásnál jelen volt erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, kovács imre vezérőrnagy, hantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, valamint a külügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium több vezető beosztású munkatársa.

ott volt a koszoruzásnál g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa, valamint a Magyarországon ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok parancsnoki karának több képviselője./mti/

..

bb. 38. koszoruzás a csehszlovák nemzeti ünnep alkalmából

t fe/tné/gy/cz

1965. május 8.

a csehszlovák szocialista köztársaság nemzeti ünnepe, az ország felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából frantisek pisek, budapesti csehszlovák nagykövet, valamint a nagykövetség munkatársai és a budapesti csehszlovák kolónia tagjai szombaton délelőtt a szabadság téren megkoszorúzták a szovjet hősi emlékművet.
/folyt. köv./

11.25/gy

12. 4. oldal

- 23 -

bb. 38. / koszoruzás a csehszlovák... folyt./ gy

a koszoruzásnál jelen volt erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, kovács imre vezérőrnagy, hantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, valamint a külügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium több vezető beosztású munkatársa.

ott volt a koszoruzásnál g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa, valamint a magyarországon ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok parancsnoki karának több képviselője./mti/

11.45 rj
12.21 hely

- 24 -

bb. 39. kitüntetés

tm/gy/cz

1965. május 8.

a népköztársaság elnöki tanácsa Lovas mártonnak, a figyelő munkatársának, munkásmozgalmi tevékenysége elismeréséül 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára, és naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője./mti/

bb. 40. a gépipar átlagánál jobb eredmények a híradástechnikai iparágban - györgy gyula miniszterhelyettes előadása a híradástechnikai tudományos egyesület közgyűlésén - kisorsították a híradástechnikai egyesületi díjakat

t/tz/tr/rj vg

1965. május 8.

szombaton délelőtt a technika házában tartotta közgyűlését a híradástechnikai tudományos egyesület.

bartha istván egyetemi tanár, a magyar tudományos akadémia levelező tagja elnöki megnyitója után györgy gyula kohó és gépipari miniszterhelyettes tartott előadást a híradástechnikai ipar fejlődéséről és feladatairól. hangsúlyozta, hogy míg a gépipar a második öt éves terv négy esztendeje alatt termelési tervét - 1961-től eltekintve - nem teljesítette, a kiemelt iparágak növekedése kedvezőbb volt az átlagnál. köztük a híradástechnikai ipar részese a gépipar teljes termeléséből az év végére eléri a tervezett 16 százalékos termelése az idén az 1960-évinek 2,2-szeresére növekszik. a mennyiségi növekedéssel egyidejűleg az iparág eredményeket ért el az új gyártmányok fejlesztése terén is. egyre több jele mutatkozik annak, hogy üzemünk kezdik felismerni az alapanyagok, alkatrészek, részegységek tipizálásának, szabványosításának fontosságát. az elektroakusztikai gyár például a korábbi 18-20 helyett ma már mindössze három anyagmértféléssel dolgozik. sikereket ért el ezen a téren a belolannisz híradástechnikai gyár és a telefongyár is.

a híradástechnikai ipar termékei világviszonylatban igen gyorsan fejlődnek - mondotta a miniszterhelyettes. - értékesítési lehetőségeink nagyrészt attól függnék, hogy gyártmányaink korszerűek-e, gyorsan tudunk-e a piacon megjelenni és milyen árakkal jelentkezünk ott. pillanatnyilag híradástechnikai termékeink 80 százaléka négy évnél nem idősebb gyártmány.
/folyt.köv./

12.30 rj
12.26 hely

- 25 -

bb. 40. / a gépipar átlagánál.....1. folyt./rj

a harmadik ötéves terv összeállítására még folyamatban van, de a hirtelre váró feladatok részben már ismertek. az például már kétségtelen, hogy fokozni kell a kgst-n belüli együttműködést és nem zárkozzunk el a más országokból való licencvásárlás elöl sem. még fokozottabban kell erőnket és eszközeinket azokra a területekre összpontosítanunk, ahol a legfontosabb a világszínvonalon tartani termékeinket.

e feladatok megoldásához segítséget várnak a mtesz tag egyesületeitől, köztük a hirtelre váró feladatok tudományos egyesületeitől is.

ezután magó kálmán terjesztette elő a főtitkári beszámolót, majd kiosztották az egyesületi díjakat és egyéb kitüntetések.

a puskás tivadar díjat 1963 évre bíró ferenc, a mechanikai laboratórium osztályvezetője, budai lajos, a beloiannisz hirtelre váró technikai gyár osztályvezetője és dr. rédl endre, az országos műszaki fejlesztési bizottság főmérnöke, 1964-re pedig balogh pál, kgst-titkárságvezető, dr. izsák miklós egyetemi docens és magó kálmán, a távközlési kutató intézet osztályvezetője kapta. tizen nyerték el a virágh-pollák díjat 1963-ra, illetve 1964-re, ketten pedig a gépipar kiváló dolgozója kitüntetését vették át györgy gyula miniszterhelyettes kezéből.

végül a közgyűlés megválasztotta az egyesület új vezetőségét.
/mti/

--

bb. 41. a budapesti ügyvédi kamara közgyűlése

t/bc/tm/rj zs

1965. május 8.

a budapesti ügyvédi kamara szombaton tartotta évi rendes közgyűlését a kamara dísztermében. a közgyűlésen megjelent dr. szilbereky jeno igazságügyminiszterhelyettes és dr. szénási géza, a magyar népköztársaság legfőbb ügyésze.

a közgyűlést dr. kárpáti lászló, a kamara elnöke nyitotta meg. foglalkozott az ügyvédi tevékenység szerepével a szocialista társadalmi viszonyok között, majd arról a mélyszéles felháborodásról szólt, amit az amerikai imperialisták állandósuló és fokozódó vietnami, valamint dominikai agressziója váltott ki a békeszerető emberiségben, a haladó világgözpontokban. az imperialista törekvések elleni tiltakozók között az egész világon mindenütt ott vannak a demokratikus jogászok, ügyvédek is, - mondotta többek között.
/folyt.köv./

12.40 rj

12.46 2. oldal

- 26 -

bb. 41. / a budapesti ügyvédi.....1. folyt./rj

az imperialista agresszió napjainkban jelentkező, a békét fenyegető megnyilvánulásai ellen a budapesti ügyvédi kar egységesen tiltakozik - hangoztatta a kamara elnöke.

az elnöki megnyitót követően dr. gárgyán tiber főtítkári ismertette a kamara elnökségének beszámolóját. a közgyűlési beszámolóhoz számosan szóltak hozzá, s megvitatták az ügyvédség feladatait a szocialista törvényesség érvényesítésében és az ügyvédi munka egyéb területein./mti/

--

bb. 42. a gyakori esőzés nehezíti a helyreállítási munkákat vas megyében

vid/lk/rj ki

1965. május 8.

vas megyében a gyakori esőzés nehezíti az árvíz utáni helyreállítási munkákat. a talaj állandó magas vízszintje miatt helyenként sajnos újabb károsodások keletkeznek. répcelakról újabb 25 ház megrongálódását jelentették. a talajvíz szinte mossa az épületek alapjait, a falak megrepedeznek, a tartógerendák megrogyannak. ebben a községben csaknem száz házat kell újjáépíteni a jelenlegi helyzet szerint. sárvár óvári részén is már 15 ház újjáépítésével számolnak.

a pincék és kutak víztelenítésén száz szivattyú dolgozik. szolnok és zala megyéből, továbbá budapestről érkeztek berendezések a munkák gyorsítására.

az elárasztott harmincezer holdnyi szántó, művelt terület egy részén még áll a víz, s ahonnan már levonult az ár, illetve leveztették a vizet, ott sem dolgozhatnak az ismétlődő esőzés miatt.

a sok nehézség ellenére kielégítően gondoskodnak az állami és társadalmi szervek az árvízkarosult területeken lakókról.

a legtöbb szenvedett répcelakon nagy gondot okoz a hatóságoknak az új házak helyének kijelölése. a lakosság általában ragaszkodik eredeti házhelyéhez, azok zömében azonban lapos területen, esetlegesen újabb árvíz esetén ismét veszélybe kerülhetők részeken fekszik. magasabban fekvő helyen, a község szombathely felőli bejáratánál szeretnének új utcát kialakítani, s ez ügyben állandóan tárgyalnak az érintett családokkal, mert csak teljes egyetértés után döntenek. már felkészültek az építőanyagok gyors helyszínre szállítására. az eddigi számítások szerint 2,5 - 3 millió téglát, a hozzávaló mészt, cement és egyéb építőanyag szükséges a házak újjáépítésére a községben. a falu háztáji állatállománya részére egy vagon száraz takarmány érkezett a nem károsodott vasi termelőszövetkezetekből./mti/

--

13.02 2. oldal

- 27 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 35. sz. hír / középkori temető.../ címében és szövegében
a helységnév helyesen:

tiszaörvény

/mti/

bb. 43. kisebb földcsuszamlás zalaszentgróton

vid lk/k1/gy/cz

1965. május 8.

a sok eső következtében kisebb földcsuszamlás történt a zalaszentgróti határában levő huszonyai szőlőhegyen, mintegy ezeröttszáz négyzetméter területen hozzávetőleg 5 000 köbméter föld mozdult meg, a földcsuszamlás a szőlőültetvényekben kárt okozott./mti/

13.08 rj

13ip Lelli

- 28 -

bb. 44. a legfőbb ügyészség közleménye

k bc/zs/gy/bs

1965. május 8.

előzetes letartóztatásba helyezés mellett büntető eljárás indult az 1938 óta külföldön élő márkus tiber magyar állampolgár, londoni lakos ellen, aki - mint az ottani bertie littman kereskedelmi ügynökség üzletszerzője - 1965. január végén három hónapi tartózkodásra magyarországra érkezett. budapesti tartózkodása idején cége nevében ajánlatot tett a magyar nemzeti banknak 117 647 uncia 24 karát finomságu rudarany szállítására, szóbeli tárgyalás után írásban tett ajánlatában az eladási árat, amelyet a rotschild és fia londoni bankhoz kellett volna átutalni, 1 480 391 forintban, a jutalékot pedig - melynek a londoni midland bankhoz való átutalását kérte - 519 619 forintban jelölte meg, a magyar nemzeti bank devizafelügyelősége szóban, majd írásban is közölte vele, hogy nem kíván üzletet kötni.

az írásbeli válasz átvétele előtt márkus tiber 1965. március 11-én táviratot adott fel a két londoni bank címére. a táviraton feladóként „gervay,” nevet jelölt meg s abban, mint a magyar nemzeti bank elnöke, az ajánlat elfogadásáról s arról értesítette a két bankot, hogy az átutalásra néhány napon belül sor kerül.

az ajánlat megtételének és a hamis távirat feladásának célja az volt, hogy a midland bank a várható nagyszögű jutaléktérítésre tekintettel a bertie littman cégnek olyan hitelt folyósítson, melyet a bank a cég megrendült anyagi helyzete miatt egyébként nem engedélyezett volna.

a hitelnyújtásra nem került sor, mert a magyar nemzeti bank a csalót leleplezte.

/mti/

1350 Lelli

- 29 -

bb. 45. időjárásjelentés

tr/gy/bs

1965. május 8.

a meteorológiai intézet jelenti május 8-án, szombaton délben:

■ holnap északnyugat felől fokozatos időjavulás

változékony időjárással több nap óta tart az óceáni légtömegek áradása kontinensünkre. ma hajnalra egy újabb hullám hatására közép-európában alakult ki erősen felhős, többfelé esős idő. hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak, időnként élénk északnyugati, északi széllel. a nap keleten 3-8, a dunántúlon 9-13 órán át sütött. a keleti országrészben szórványosan jelentéktelen mennyiségű eső esett. a hőmérséklet 15-18 fokig emelkedett. az éjszaka folyamán északkeleten 2-6, máshol általában 6-8 fokig hűlt le a levegő. ma hajnalra a dunántúlon befelhősödött az ég, s többhelyen esett kevés eső. ma délelőtt a tiszántúlon még jobbára derült, az ország többi részén azonban erősen felhős idő volt, a dunántúlon többfelé esett az eső.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 13 fok volt, 2,3 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik.

várható időjárás vasárnap estig: ma a tiszántúlon is növekvő felhőzet, sokfelé eső. holnap északnyugat felől fokozatos időjavulás, időnként élénk nyugati, északnyugati szél. a nappali felmelegedés a dunántúlon erősödik. keleten általában lényegesen nem változik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap általában 13-18 fok között, a dunántúlon helyenként 20 fok közelében.

a duna vízállása budapestnél 532 centiméter./mti/

..

bb. 46. műszaki kiállítás nyílt győrről

vid lk/ki/gy/bs

1965. május 8.

szombaton műszaki kiállítás nyílt győrről a szakszervezetek megyei székházában az állami áruház rendezésében. a kiállításon több mint nyolcvanféle műszaki cikk, járművek, rádiók, televíziók, magnetofonok, elektromos háztartási gépek, varrógépek láthatók, amelyeket a közönség kérésére működés közben is bemutatnak. a győri állami áruház a május 22-ig nyitvatartó kiállításon szaknácsokkal szolgál a látogatók részére./mti/

..

13.55 rj

30 -

1410 rj

bb. 47. köszönetnyilvánítás

tr/zs/gy/cz

1965. május 8.

mindazoknak az elvtársaknak, barátoknak, intézményeknek, szervezeteknek, diplomáciai képviselőknek, amelyek mély gyászunkban együttérzésüket nyilvánították, ezuttal fejezzük ki köszönetünket.

szakasits család

/mti/

..

bb. 48. csaknem száz előadás hangzott már el a borsodi műszaki hetek rendezvényein

vid lk/ki/gy/cz

1965. május 8.

a borsodi műszaki hetek első része szombaton befejeződött. végetért többek között a hidrológusok tanácskozása, ennek során megvitatták a Bükk hegység vízkészletét és ennek miskolc város vízellátásában betöltött szerepét. szombaton befejeződött a nitrogénipari, valamint a szivattyúgyártási konferencia is, mindkét rendezvényen több mint ötven külföldi vendég vett részt.

a borsodi műszaki hetek rendezvényei során eddig csaknem száz tudományos előadás hangzott el. a külföldi vendégek közül huszonötön szólaltak fel. legtöbb külföldi szakember a szivattyúgyártási konferencián számolt be tapasztalatairól.

a konferencia résztvevői szombaton miskolc nevezetességeivel ismerkedtek.

a borsodi műszaki hetek rendezvényeinek következő részében is sor kerül nemzetközi jelentőségű tanácskozásra. a közlekedéstudományi egyesült rendezésében a jövő héten kezdődik a nemzetközi vasbetonalgyártási konferencia, amelyre mintegy 40 külföldi szakembert várnak. az országos erdészeti egyesület rendezésében bemutatóval egybekötött gépesítési ankétot tartanak./mti/

1415 rj

..

- 31 -

b.b51. beható és eredményes tanácskozás az automatizálás legfontosabb kérdéseiről - befejeződött a 4. országos automatizálási konferencia

t/tz/tr/rj vg

1965. május 8.

Szombaton délelőtt befejeződött a technika házában a hatnapos automatizálási konferencia. A záróülésen helm lászló, a magyar tudományos akadémia automatizálási kutató intézetének tudományos munkatársa elmondotta, hogy a konferencián - szakítva a régebbi gyakorlattal - az automatizálás rendkívül széles területének csupán egy bizonyos leszűkített részét vették bonckés alá. az elméleti vizsgálatok közül is elsősorban azokról számoltak be, amelyeknek eredményei a nem nagyon távoli jövőben átültethetők lesznek a gyakorlatba. összesen 22 előadás szólt például az irányítástechnika elméleti kérdéseiről, az önműködő irányító berendezések elemeiről, a mérési adatgyűjtő és feldolgozó készülékek és a számítógépek alkalmazásáról. hosszan tárgyaltak azokról az egyszerűsített, szabványosított automatizálási alapelemekről is, amelyeknek kombinációjáról a legkülönbözőbb rendeltetésű teljes automatika-rendszerek állíthatók össze. számos előadásban ismertették a többé-kevésbé új automatikaelemek felhasználási lehetőségeit. gyakorlatilag a kutatók, tervezők, gyártók, illetve a felhasználók tapasztalatcseréje zajlott le ebben a szekcióban azzal a céllal, hogy az érdekeltek megismerhessék a jelenlegi lehetőségeket és a máris jelentkező további igényeket.

a 4. országos automatizálási konferencia azzal a határozattal zárult, hogy a soronkövetkező ötödik tanácskozást 1968-ban rendezik meg./mti/

..-

bb. 52. a magyar és a szovjet nép barátságának dokumentumai a pesterzsébeti vasas művelődési ház kiállításán

t/áe/lk/rj fm

1965. május 8.

„a magyar és a szovjet nép testvéri barátsága,, címmel kiállítást rendezett a pesterzsébeti vasas művelődési házban a magyar-szovjet baráti társaság budapesti bizottsága. a kiállítást szombaton nagyszámu érdeklődő jelenlétében nyitotta meg dr. gyalmos jános, az msztb budapesti bizottságának elnöke, résztvett az ünnepségen kristóf istván, az msztb főtitkára, suri istván, a vasas szakszervezet budapesti bizottságának titkára, némety béla, a külügyminisztérium főosztályvezetője, balogh istván, az mszmp 20. kerületi bizottságának első titkára, bozsik józsef, a kerületi tanács vb elnöke, megjelent g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete és a nagykövetség több vezető munkatársa is.
/folyt.köv./

14.05 rj

14.05 2. oldal

- 32 -

bb. 52. / a magyar és a szovjet nép barátságának.....1. folyt./rj

a fasizmus felett aratott győzelem 20. évfordulója alkalmából rendezett kiállítás számos művészi foto-dokumentummal szemlélteti a magyar és a szovjet nép sokoldalú kapcsolatait, azt a segítséget, amelyet a gazdasági és a kulturális élet minden területén az elmúlt két évtizedben a szovjet nép nyújtott hazánknak. külön tablókön láthatók a második világháború utolsó szakaszának epizódjai: a fasizmus felett aratott győzelem hiteles dokumentumai, több jellemző helyzetkép a hazánk felszabadításáért folyó nagy küzdelemről, a szovjet hadsereg és a magyar nép első közvetlen találkozásának emlékei.

az ünnepség után a megjelent vendégek baráti találkozón vettek részt./mti/

..-

bb. 53. az asztalos jános nevét viselő ózdi kisz szocialista brigád találkozója a névadó mártir özvegyével

vid/lk/rj ki

1965. május 8.

bensőséges találkozóra került sor szombaton az ózdi kohászati üzemekben. az 1956-os ellenforradalom idején mártírhalált halt asztalos jános vezérőrnagy özvegye látogatott el a kohászvárosba, hogy eleget tegyen a férje nevét nemrégiben felvett kisz szocialista brigád meghívásának, találkozzék, megismerkedjék a brigád tagjaival. a szeretettel várt vendéget a brigád tagjai a gyár központi hivatalházak előtt virágcsokorral fogadták. ezután a kohászat tanácsstermében a vendég és a vendéglátók között közvetlen hangú megbeszélésre került sor. endrészik mária, a gyár számviteli osztályán a gépi adatok feldolgozásával foglalkozó, nagyjából nődolozókból álló ki-lenctagu kisz szocialista brigád vezetője, ismertette a brigád munkáját, tevékenységét, bemutatta a brigád naplóját, majd átadta a vendégnek a brigád fénykép-tablóját és ajándékát. a beszélgetés során özv. asztalos jánosné ismertette férje életét, pályafutását. a vendég és a vendéglátók ezután közös ebéden vettek részt. a találkozón kialakult szívélyes, szeretetteljes kapcsolat a bucsuvétellel nem szakadt meg. a brigád tagjai megígérték, hogy névadójuk özvegyét rendszeresen tájékoztatják munkájukról, életükről, a munkaversenyben elért eredményeikről. /mti/

..-

14.15 rj

14.05 2. oldal

- 33 -

bb. 49. a könyv útja Lengyelországban - kiállítás a fővárosi szabó ervin könyvtárban

t áe/tr/fm/gy/cz

1965. május 8.

jan kiljanczyk, a Lengyel népköztársaság budapesti nagykövete szombaton megnyitotta a Lengyel könyvtárak működését ismertető kiállítást a fővárosi szabó ervin könyvtár székházában. a kiállítás bemutatja a Lengyelországi könyvtárhálózat, könyvkiadás és könyvterjesztés két évtizedes eredményeit. számos nagyméretű fotótabló szemlélteti azt a kiterjedt kulturpolitikai tevékenységet, amelyet az irodalmi művek megismertetése érdekében a különböző intézmények kifejtenek a 30 milliós lélekszámú országban. az adatok beszámolnak arról, hogy ezidő szerint 7 793 nyilvános közkönyvtár, több mint 4 700 szak- és 300 tudományos könyvtár, valamint több mint 25 500 falusi kölcsönző működik, s ezeket mintegy 6 600 000 állandó olvasó használja rendszeresen. a dokumentumok tanúsága szerint 20 év alatt 43 könyvkiadót létesítettek, ezek csupán az elmúlt évben 5 545 művet jelentettek meg, több mint 85 millió példányban. a tárlókban elhelyezett könyvek áttekintést adnak a sokoldalú lengyel irodalmi életről, a szépirodalmi, tudományos és ismeretterjesztő művek magas színvonaláról.

jan kiljanczyk köszönetet mondott révész ferencnek, a szabó ervin könyvtár igazgatójának a kiállítás kitűnő megrendezéséért./mti/

bb. 50. négy milliárd forint árvizkárt térít meg a győr megyei termelőszövetkezeteknek az állami biztosító

vid ká/tr/gy/cz

1965. május 8.

az állami biztosító győr-sopron megyei igazgatóságának szakemberei végigjárták az árvizsújtotta közös gazdaságokat, s ahol lehetett, felbecsülték a károkat. a biztosító megtéríti a termelőszövetkezeteknek a már bevetett és az árvíz miatt kipusztult területeken a munkadíj és a vetőmag értékének ötven százalékát, amennyiben a víz miatt május 31-ig nem tudják újra bevetni a földeket. kártérítést fizet azok után a területek után is, amelyeket ugyan nem kell kiszántani, de a tervezetthez képest alacsonyabb termést adnak. itt a tényleges és a tervezett termés közötti különbség értékének ötven százalékát kapják meg készpénzben a közös gazdaságok. nem végleges adatok szerint mintegy négy milliárd forint árvíz kárt térít meg az állami biztosító az árvizsújtotta győr megyei termelőszövetkezeteknek./mti/

1476 Zolner

- 34 -

bb. 54. meghalt gottsegen györgy professzor

u/ms/tm/rj zs

1965. május 8.

dr. gottsegen györgy egyetemi tanár, a 4. számú belklinika igazgatója dubrovnikban, ahol egy kongresszuson vett részt, hirtelen meghalt. a neves szivgyógyász professzort a budapesti orvostudományi egyetem saját halottjának tekinti. temetéséről később történik intézkedés./mti/

--

bb. 55. világhírű angol rákkutatók látogatnak magyarországra

i/ms/tm/rj zs

1965. május 8.

a magyar tudományos akadémia meghívására a jövő héten több napot töltenek magyarországon a világhírű londoni chester beatty rákkutató intézet vezető kutatói: a. haddow professzor, az intézet igazgatója, a nemzetközi rákellenes unió főtitkára, valamint f. bergel, e. boyland, g. galton és p.c. koller professzorok. az angol tudósok május 11-én, kedden és 12-én szerdán délután előadásokat tartanak az akadémián a rákkutatás időszerű kérdéseiről. az előadásokon kívül ellátogatnak a rákkutatással foglalkozó fővárosi intézetekbe és eszmecsereket folytatnak magyar kollégáikkal./mti/

--

bb. 56. nemzetközi szótárkiadói konferencia budapesten

i/ms/tm/rj zs

1965. május 8.

május 11-14 között budapesten, a magyar tudományos akadémián rendezik meg a szótárkiadó vállalatok nemzetközi konferenciáját. a tanácskozáson többek között a két- és többnyelvű általános, műszaki és szakszótárak közös szerkesztésének és kiadásának további fejlesztését tárgyalják meg.

a konferenciára eddig a szovjetunió, csehszlovákia, lengyelország, a német demokratikus köztársaság, románia és jugoszlávia szótárkiadó vállalatjai jelentették be részvételüket. magyarországot az akadémiai kiadó képviseli./mti/

1676 Zolner

--

- 35 -

ob. 58. kádár jános nyilatkozata a pravdában

embargó, május 9-én vasárnap reggel 6 óráig!

k /bc/rj zs

1965. május 8.

a pravda vasárnapi számában közli kádár jánosnak a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének a győzelem napja alkalmából adott nyilatkozatát.

a nyilatkozat a következőket mondja:

a távlat még jobban mutatja, hogy a husz évvel ezelőtt a hitler-fasizmus felett aratott győzelem történelmi jelentőségű és az egész emberiség sorsára kihatott. a második világháború befejezésének huszadik évfordulóján minden haladó, békeszerető ember mély tisztelettel adózik az antifasizista küzdelem fő erejének, a szovjetunióknak, amelynek népe a legtöbbet áldozta a fasizmus feletti győzelemért, a népek szabadságáért, a békéért, a hatalmas antifasizista koalíció, amely szétzúzta a világuralomra áhító, a népmilliókat elpusztító fasiszta németországot, husz év előtt a népek egyesített erejét képviselte. a történelmi példa ma is a haladás, a béke erőinek tömörítésére ösztönöz.

- a régi magyar uralkodó osztályok a magyar népet is belesodor-ták a hitleri rablőháborúba. a fasizmus szétzúzásával azonban népünk számára is eljött az alkalom, hogy annyi szenvedés és küzdelem után új történelmi ösvényre lépjen, megteremtse saját társadalmi rendjét és békében éljen.

- a szovjet hadsereg katonái, hősei nagy áldozatokkal, vérük és életük árán nyitották meg népünk számára az új társadalom felé vezető utat. az elmúlt két évtized immár közös munkájában és harcaiban épült, erősödött és megbonthatatlaná vált a magyar és a szovjet nép barátsága.

- a háború borzalmainak és szenvedéseinek emlékét elmoshatják az idők, de tanulságait bűn lenne elfelejtenünk. igaz, az emberiség ma nyugodtabban élhet, mert a szovjetunió hatalmas, a szocialista országok erősek és a békéért vívott harcban velük együtt lépnek fel ázsia és afrika független országai, a világ összes békeszerető népei. a háború veszélye azonban most ismét megnövekedett. az amerikai imperialisták e napokban is bűnös háborút viselnek a nemzeti függetlenségét védő dél-vietnami nép és a vietnami demokratikus köztársaság ellen. Európában sem megnyugtató a helyzet; az amerikai egyesült államok támogatását élvező nyugat-német imperialisták nem akarnak tanulni a történelemből és mind nyiltabban hangoztatják revansista követeléseiket.
/folyt.köv./

14.37/gy

15-20

bb. 58. / kádár jános.... 1. folyt./ gy

- az imperialisták nem tárhatják fel nyíltan céljaikat, ezért el akarják altatni a népek éberségét és propagandájukban visszaélnék az emberiség legszebb eszméivel. ám miközben az imperialisták békéről beszélnek, háborút viselnek vietnamban, háborús előkészületeket tesznek Európában és háborúval fenyegetik a független, szocialista Kubát. miközben nemzeti függetlenségről beszélnek, fegyverekkel és a gazdasági behatolás módszereivel akarják megakadályozni Ázsia és Afrika népeit abban, hogy a társadalmi fejlődés maguk választotta útjára lépjenek. miközben demokráciáról beszélnek, Ázsiában, Afrikában és Latin-Amerikában pénzelik és fegyverrel támogatják a népre nehezedő diktatúrákat.

- az imperialisták nem tévesztik meg a szocialista országokat azzal, hogy miközben Európában békés egymás mellett éléssel beszélnek, Ázsiában háborút folytatnak, mindenütt folytatják a hidegháborút és nem szüntetik meg a szocialista világrendszer országai elleni háború előkészületeit.

a hitleri fasizmus feletti győzelem huszadik évfordulója különösen alkalmas arra, hogy mindenki emlékezzék a második világháború történelmi tanulságaira. emlékezni kell arra, hogy a pöffeszkedő hitleri fasizmus, amely erőt legyőzhetetlennek vélte és kezet emelt a szocialista szovjetunióra - megsemmisült. emlékezni kell arra, hogy a szocializmus már akkor is legyőzhetetlen volt, ma pedig már három földrészre terjedő világrendszer, s a nemzetközi fejlődést meghatározó erő.

- a népeknek szívesen kell küzdeniök, hogy megakadályozzák egy új világháború kirobbanását és rákényszerítsék az imperialistákra a békés egymás mellett élés politikáját. valamennyi haladó, békeszerető erőnek egyetértésben kell harcolnia a vitás kérdések tárgyalásuk útján való megoldásáért. kényszeríteni kell az imperialistákat, hogy tartsák tiszteletben az országok területi sérthetlenségét. meg kell akadályozni a népek belügyeibe való beavatkozást. mindenki tiszteletben kell tartatni a nemzetek függetlenségét. el kell ismertetni mindenkivel a népeknek azt a jogát, hogy maguk választhatják meg társadalmi rendszerüket.

- a népeknek tudniuk kell, hogy a békés egymás mellett élés csak így biztosítható. fel kell lépni az imperialisták ellen, meg kell velük értetni, hogy az emberiséget, a tömegeket nem lehet többé semmibevenni. az imperialistáknak tudniuk kell, hogy akik ma a világháború tüzevel játszanak, saját létüket teszik kockára.

/folyt. köv./

14,45/gy

bb. 58. /kádár jános.... 2. folyt./ 99

- mindenkinek tudnia kell, hogy a szovjetunió, mely husz esztendővel ezelőtt berlinton phenjanig országok egész sorába vitte el a fasizmus feletti győzelem lobogóját és népek millióit szabadtotta fel, ma erősebb, hatalmasabb, mint valaha.

- ez a legidősebb és a legfontosabb, amit a fasizmus feletti győzelem huszadik évfordulóján mondanunk kell. a magyar nép, amely a szocializmus szabad társadalmának teljes felépítésén dolgozik, őszinte híve a békének, szemben áll az imperializmus erőivel, s együtt halad a győzelem napjának eljövételében legnagyobb érdekekkel bíró nagy szovjet néppel, a szocializmus, a béke minden erejével./mti/

bb. 64. kerekek alá került az ittas fogatos

vid j/fm/gy/cz

1965. május 8.

molnár istván 46 éves kecskeméti lakos ittasan „vezette”, lovaskocsiját. menet közben leesett a bakról, s a súlyosan meg-
rakott kocsi kerekei átgázoltak rajta. életveszélyes sérüléseket szállították a kecskeméti kórházba./mti/

bb. 65. halálos áramütés

vid j/fm/gy/cz

1965. május 8.

fehér attilát, a délmagyarországi áramszolgáltató vállalat 19 éves villanyszerelőjét halálos áramütés érte pálmonostorán. fehér attila a transzformátor állomáson a kapcsolószekrényből festékesdobozt akart kivenni, s közben megérintette az egyik áram alatt levő vezetékét. a fiatalembert elsősegélyben részesítették, de még a kórházba szállítása előtt meghalt./mti/

15.-

- 38 -

le

bb. 59. magyar államférfiak üdvözlő távirata a csehszlovák vezetőkhez
e m b a r g ó: 20.00 óráig!

tné/rj zs

1965. május 8.

antonin novotny elvtársnak csehszlovákia kommunista pártja központi bizottsága első titkárának, a csehszlovák szocialista köztársaság elnökének,

josef lenárt elvtársnak, a csehszlovák szocialista köztársaság miniszterelnökének

p r á g a

kedves elvtársak!

engedjék meg, hogy csehszlovákia felszabadulása 20. évfordulója alkalmából pártunk, kormányunk, egész népünk, valamint a magunk nevében baráti üdvözlőnk és elvtársi jókívánságainkat küldjük önöknek és a testvéri csehszlovák népnek.

csehszlovákia e nagy ünnepén az egész magyar dolgozó nép önökkel együtt örül azoknak a ragyogó sikereknek, amelyeket a szorgalmas és munkaszerető csehszlovák nép szocialista hazájának építésében elért.

Őszinte meglepedéssel állapíthatjuk meg, hogy az elmúlt 20 év alatt országaink ka-

pcsolata, népeink barátsága

és együttműködése példamutatón fejlődött, s ma a jószomszédi és testvéri viszony, a kölcsönös megbecsülés ezernyi szála fűzi össze népeink jelenét és szocialista jövőjét.

történelmi jelentőségi ünnepükön további sikereket, nagyszerű eredményeket, békés és boldog életet kívánunk önöknek és az egész csehszlovák népnek.

dobi istván, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke,

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke.

x x x

vass istvánné, az országgyűlés elnöke bohuslav lastovickához, a csehszlovák nemzetgyűlés elnökéhez, péter jános külügyminiszter vaclav david csehszlovák külügyminiszterhez intézett üdvözlő táviratot. a hazafias népfront országos tanácsa, a csehszlovák nemzeti frontnak, a szot elnöksége a csehszlovák szakszervezetek központi tanácsának, a kisz központi bizottsága a csehszlovák ifjúsági szövetségnek, az országos béketanács a csehszlovák béketanácsnak, a magyar nők országos tanácsa a csehszlovák nőbizottságnak küldött üdvözlő táviratot az évforduló alkalmából. /mti/

15.15

- 39 -

le

bb. 60 magyarországra látogat a.a. gromikó szovjet külügyminiszter
e m b a r g ó : 22 h.

tné: rj 1965. május 8.

péter jánosnak, a magyar népköztársaság külügyminiszterének meghívására a közeli napokban baráti látogatásra budapestre érkezik a.a. gromiko, a szovjetunió külügyminisztere.

--

bb. 57. tájékoztató a MÁV új menetrendjéről

t/hbj/tné/rj vg 1965. május 8.

a MÁV új menetrendje május 30-án lép életbe és 1966. május 21-ig lesz érvényes. ezzel kapcsolatban Lindner József MÁV vezérigazgatóhelyettes szombaton tartott sajtótájékoztatóján elmondotta, hogy figyelembe véve az idegenforgalom állandó növekedését, a MÁV tovább szaporította a nemzetközi vonatok számát. együttműködve a szomszédos országok vasútjaival május 30-tól a MÁV nyolc új nemzetközi vonatpárt közlekedtet, mégpedig egész éven át jár az orient express párizs-bázel-hegyeshalom-budapest keleti pályaudvar-curtici-bucuresti között. a wien-budapest express július 3-tól, szeptember 5-ig közlekedik wien-südbanahof-déli pályaudvar között. a vonat a déli pályaudvarra 12 órakor érkezik és csatlakozást nyújt a délután induló balatoni vonatokhoz. a budapest express a budapest keleti pályaudvar-kelebia-belgrád között május 30-tól október 3-ig szállítja az utasokat. ez az új express-vonat kényelmes összeköttetést teremt - megfelelő csatlakozással - budapesten, prága-berlin, illetve belgrádban isztambul-athén irányba. a metropol express budapest nyugati pályaudvar-sturovo-prága-berlin között június 13-tól szeptember 13-ig közlekedik. a balaton-jadran nevű express, utvonala prága-komárom-székesfehérvár-gyékényes-zágráb-rijeka: június 26-tól szeptember 14-ig a budapest érintése nélkül közlekedő új gyorsvonat a balatonhoz, illetve az adriai tengerhez viszi a csehszlovákiából induló utasokat. egész éven át naponta közlekedik új gyorsvonat budapest déli pályaudvar-gyékényes-zágráb-rijeka, illetve velence között. új gyorsvonatpárt állít forgalomba a MÁV budapest-kassa és budapest-graz vonalon. több nemzetközi gyorsvonat menetrendjét a MÁV az utasok kényelme érdekében megváltoztatja.

/folyt.köv./

le

15.25
15.25/a

- 40 -

bb. 57. / tájékoztató.....1. folyt./rj

a belföldi forgalomban fejlődést jelent, hogy új gyorsvonatpár közlekedik budapest-szeged és budapest-szombathely között. nyári vasárnapokon a balatonmentén 70 vonat jár, a balaton északi partján a pálya korszerűsítésével csökken az utazási idő. jobb utazási körülményeket teremt a vasút a velencei-tó-budapest között is. a főváros környékén kitűnően beváltak az úgynevezett ingajáratok, amelyek reggelente budapest-környékekről szállítják Budapestre a dolgozókat. a MÁV május 30-tól ingajáratokat indít esztergom és miskolc térségében is.

az új hivatalos menetrendkönyv május végén jelenik meg, 140 000 példányban. ezenkívül a MÁV kiad egy kisebb tájékoztatót a budapestre befutó, illetve a budapestről induló vonatok menetrendjéről és a balatonkörnyéki forgalomról. a vasút a nyári forgalomban jónéhány személyvonatot diesel mozdónnyal vontat, és ezzel csökkenti a menetidőt.

/mti/

--

bb. 62. a helyiipar tevékenységéről tanácskozott a borsod megyei képviselőcsoport

vid/j/rj fm

1965. május 8.

a borsodi képviselőcsoport szombati miskolci ülésén a megye helyiiparának szolgáltató tevékenységéről tanácskozott. az értekezleten résztvett rónai sándor, az MSZMP politikai bizottságának tagja, harmati sándor, az MSZMP központi bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, és Blaha Béla, az MSZMP központi bizottságának tagja. Varga Gáborné, a képviselőcsoport elnökének megnyitója után dr. Ladányi József, a borsod megyei tanács vb elnökhelyettese tartott beszámolókat a helyiipar elmúlt négy évi tevékenységéről és további fejlesztéséről. az előadást vita követte./mti/

--

szerkesztőségek figyelmébe

a mai bb 44 sz. hír /a legfőbb ügyszéség közleménye/
1. bek. 10 és 11 sorában a forint helyett font irandó

7

--

15,32/a

- 41 -

le

bb 61. mintegy 150 ezerről 20 000 holdra csökkent az előtött terület - sajtótájékoztató az árvizről

t sb/lk-lm vg

1965. május 8.

szombaton sajtótájékoztatót tartott dégen imre, az országos vízügyi főigazgatóság főigazgatója a dunántúli árvizről, a védekezési és a helyreállítási munkákról.

elmondotta, hogy a több mint 75 éves magyar vízrajzi szolgálat történetében még nem volt példa annyira magas és egyszerre valamennyi nyugatdunántúli folyót, patakot megduzzasztó árhullámokra, mint amelyek most vonultak le. a vízgyűjtő területen ugyanis a szokásos áprilisi csapadéknak több mint kétszerese hullott le 4-5 nap alatt. a patakok és a folyók felső szakaszán, a vas megyei területen nincsenek töltések, csak a folyók szélesebb, győr megyei szakaszain épültek gátak. a rendkívül gyors áradás rövid időre előtötte sopron, szombathely, kőszeg és sárvár egyes mélyebb városrészeit. a községek közül kettőt teljesen, hatvanhatot pedig részlegesen ki kellett üríteni. megnehezítette a védekezést, hogy a szombathelyi és a győri vízügyi igazgatóság, valamint a tanácsok jelzésének ellenére is sok helyen késlekedett a lakosság a veszélyeztetett területek elhagyásával.

mintegy 120 kilométer hosszú árvízvédelmi töltésen szervezeten védekeztek. a folyók alsó szakaszain - ahol a községek szorosan a gátak mellé épültek - a víz sok helyen elérte a töltések tetejét, de nyulgáttakkal sikerült megvédeni a lakott területeket. az áldozatos munka eredménye, hogy negyven települést, mintegy 80 000 holdat és több főközlekedési utvonalat sikerült megvédeni. a legveszélyesebb időszakokban 800 vízügyi dolgozó, 5600 polgári személy, valamint 2200 honvéd védekezett a megáradt folyók és patakok mentén. részt vett a munkában hat vízügyi igazgatóság gépesített árvízvédelmi osztaga. munkájukat 768 teherautó, 21 földmunkagép és sok más gép támogatta. az árhullámok és a veszélyeztetett szakaszok rendszeres figyelésében részt vettek a vízügyi szolgálat repülőgépei. sok támogatást nyújtottak a munkákhoz a honvédség katonai helikopterei és kéltű járművei, a hírközlést pedig 16 urh-állomás segítette.

/folyt.köv./

15.40/a

- 42 -

le

bb 61. /mintegy ...1.folyt./-lm

az eddigi becslések szerint összesen 150 000 holdat öntöttek el a patakok és folyók, de már csak mintegy 20 000 holdnyi földterületen - főleg réten és legelőn - áll még a víz. az épületekből 142, főleg vályogfalu ház összedőlt, 324 erősen megrongálódott, 1002 házat pedig kisebb kár ért. az alpok keleti lejtőin lezuduló víz ausztriai területen is sok kárt okozott. burgenlandban számos községet, tanyát üritettek ki. több fontos ut - és vasutvonalat átszakított a víz, tizenegy hidat tönkre tett, hatot pedig súlyosan megrongált. mintegy 200 millió schillingre becsülik a kárt.

a magyar területen továbbra is folytatják a helyreállítási munkákat. az árviztől megrongált vasutvonalakon már megindult a forgalom. a vasuti hidakat a végleges újjáépítés előtt a közlekedés- és postaügyi minisztérium és az országos vízügyi főigazgatóság közösen megvizsgálja, hogy a korábbanál nagyobb nyílású és kedvezőbben elhelyezett új hidak épüljenek. a minisztertanács határozatára a mezőgazdasági károk csökkentésére vetőmag-segélyt kapnak a gazdaságok. az állami biztosító mintegy 50 százalékban megtéríti az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek kárait. az országos takarékpénztár pedig kamatmentes hitelt ad a lakóházak helyreállítására.

a sajtófogadáson végül dégen imre válaszolt az újságírók kérdéseire./mti/

..-

bb 63. mikrobiológus tudományos ülés balatonfüreden

vid j-lm fm

1965. május 8.

balatonfüreden szombaton befejeződött a magyar mikrobiológiai társaság immunológiai és allergológiai szekciójának kétnapos tudományos ülészsaka. a két nap alatt 22 filmvetítéssel kísért tudományos előadást tartottak a legújabb kutatások eredményeiről./mti/

..-

15.50/a

- 43 -

le

bb 66. kétszáz új szabvány a korrozio elleni védekezésre

t sl/tné-Lm vg

1965. május 8.

szirtes györgy, az általános géptervező iroda igazgatója szombaton sajtótájékoztatót tartott abból az alkalomból, hogy az intézet most érkezett el alapításának 15. évfordulójához.

az igazgató elmondotta, hogy az intézet a másfél évtized alatt 150 kisebb-nagyobb beruházás terveit készítette el, legújabbán a gyárfejlesztési terveket már a korszerű gyártástervezéssel kapcsolják össze, hogy új üzemek gazdaságosan, jó minőségű árut állítsanak elő.

az intézet másik fontos feladata a korrozio elleni védekezés elősegítése. hazánkban évente 4.5 milliárd forint kárt okoz a rozsdá, a korrozio, a gondatlanság. a legkülönbözőbb új módszereket dolgozták ki, amelyek a fémet védik a rozsdától, s általában két-három évvel sikerült meghosszabbítani a gépek berendezések élettartamát. kétszáz új módszerüket szabvánnyá minősítették, abból 90-et már bevezettek üzemekben.

az intézet fejlődése minden szempontból tovább tart. beható tanulmányozás után a lehető leggazdaságosabb módszereket igyekeznek alkalmazni a beruházásoknál. tudományos alapokon a többi között kidolgozták az ikladi ipari műszergyár fejlesztésének módjait, s ezzel a jövőben az eddiginél gazdaságosabban, jobb minőségben gyárthatják a háztartási gépek működéséhez szükséges kismotorokat. hasonlóképpen segítettek a hűtőgépgyár egész gyártási menetének átalakításában. a korrozio elleni védekezésben is új eredményekre lehet számítani. érdekes kísérleteket folytatnak az ország különböző vidékein, hogy megfelelő tapasztalatokat gyűjthessenek a sajátos helyi viszonyok, az időjárás korrozio hatásairól. orgoványban például a homok, badacsonyan a pára, kékestetőn a napsugár, a keleti pályaudvarnál a korom, az intézet udvarán pedig a közepes városi szennyező és korrozio ártalmait tanulmányozzák. érdekes tapasztalatn hogy a fémetek az említett helyek közül legelőször badacsonyan támadta meg a korrozio, a levegő nagy páratartama miatt. ennek megfelelően a párás tropikus vidékre szállított gépeket kell a leg gondosabban védeni a külső hatások ellen./mti/

16.20/a

- 44 -

bb 68. 56 agrármérnök kapott diplomát debrecenben

vid j vm ká

1965. május 8.

szombaton délben 56 most végzett agrármérnök kapta meg diplomáját a debreceni agrártudományi főiskolán. az új mezőgazdasági szakemberek közül negyvenötén már több esztendeje termelőszövetkezetekben, gépállomásokon és állami gazdaságokban, valamint kutató intézetekben dolgoznak, s napi munkájuk mellett fejezték be tanulmányaikat./mti/

bb 69. veszprémben is megemlékeztek a fasizmus feletti győzelem 20. évfordulójáról

vid j vm fm

1965. május 8.

szombaton veszprémben is megemlékeztek a német fasizmus feletti aratott győzelem 20. évfordulójáról. a vörös hadsereg tere felvonultak a honvédség diszalakulatai, megjelentek az üzemek, hivatalok képviselői is, akik előtt csaba imre, a napló főszerkesztője méltatta az évforduló jelentőségét. az ünnepi beszédet követően a párt- és a tanácsi szervek, valamint a különböző intézmények, üzemek képviselői a kegyelet és a hála koszorúit helyezték el a szovjet hősi emlékmű talapzatára./mti/

bb 70. ifju egészségőrök versenye szombathelyen

vid j vm fm

1965. május 8.

a vas megyei ifju vöröskeresztes egészségőrök versenyét szombaton rendezték meg a szombathelyi magyar lászló uttoróházban. a résztvevők jó elméleti és gyakorlati felkészültségről tettek tanúságot. a legjobbakat a megyei vöröskereszt és az uttoró szövetség megjutalmazta./mti/

bb 71. megyei gyermekrajz-kiállítás tatabányán

vid j vm fm

1965. május 8.

megyei gyermekrajz-kiállítás nyílt szombaton tatabányán. a beküldött több mint 800 rajzból a 200 legjobbat mutatták be. a résztvevő 45 iskola közül a legjobb szakköri anyagokat beküldő három iskolát jutalomban részesítették./mti/

16.28/a

- 45 -

bb 72. választóik bizalmával visszaélt tanácsvezetőket ítéltek el
vid tné vm fm 1965. május 8.

petrás istván, a zalaszentjakabi községi tanács volt titkára és kovács ferenc, volt vb elnök 1964 eleje óta több ízben megkárosították a rájuk bízott közvagyonot, visszaélték választóik bizalmával, s mintegy 20.000 forintot sikkasztottak. a község vezetésére méltatlanná vált tanácsvezetőket, visszahívták funkciójukból. bírósági eljárást is indítottak ellenük. a nagykanizsai járásbírósa a napokban tárgyalta az ügyet. petrás istvánt két évi szabadságvesztésre kovács ferencet nyolc hónapi felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. az ítélet nem jogerős./mti/

bb 75. felhívás a gépjárművezetőkhöz
i fe tné vm zs 1965. május 8.

a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács és a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete értesíti a gépjárművezetőket, és segédmotorkerékpár-vezetőket, hogy a tavaszi balesetelhárítási előadásorozat pótelőadásait 18 órai kezdettel a következő napokon és helyeken tartja meg:

május 13-án budapest, tizenegyedik kerület villányi ut 27 szám alatti gimnáziumban, 14-én az ötödik kerület vígadó tér 1. szám alatti uvaterv-nél és május 19-én a nyolcadik kerület delej utca 51, a ganz-mávg kulturtermében.

az előadásokon az 1965. február 1-én életbelépett kresz módosítás és kiegészítés legfontosabb szabályairól, valamint a várható forgalomszervezési változásokról és más korlátozásokról tájékoztatják a hallgatókat. a résztvevők az előadások meghallgatásáról igazolást kapnak, amelyet a járművezetői engedélyhez csatolnak./mti/

bb 77. hivatalos lotto nyereményjegyzék
tné vm 1965. május 8.

a 19. játékhetre beérkezett 6,284.492 darab lottoszelvény. öt találat nincs. négy találatot 51 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenkint 92,418.75 forint. három találatot 4.561 fogadó ért el, nyereményösszeg egyenkint 516.25 forint. a két találatos szelvények száma 140.699 darab, ezekre a nyereményösszeg egyenkint 16.70 forint./mti/

16.30

- 46 -

bb 84. kun zsuzsa és havas ferenc az nszk-ba utazott
k ol tné vm fm 1965. május 8.

kun zsuzsa és havas ferenc, az állami operaház balettművészei szombaton az nszk-ba utaztak. május 12-én a müncheni staatsoper nemzetközi gálaestjén egy műsorban lépnek fel a világ legismertebb balettművészeivel. az esten a magyar művészek kenessey jeno: keszke-nő című balettjének cigány-duettjét és prokofjev: romeo és julia című művének mintegy 20 percre rövidített változatát mutatják be.
/mti/

bb 85. fischer annie külföldi hangversenykörútra utazott
k ol tné vm fm 1965. május 8.

fischer annie szombaton hosszabb külföldi vendégszereplésre utazott. a turné első állomásán, kölnben két zenekari koncerten lép fel, kertész istván vezényletével tolmácsolja mozart: c-moll zongoraversenyét. fischer annie kölnből prágába utazik, a világhírű szolista és együttesek nagy nemzetközi találkozóján, a prágai tavasz zenei ünnepségein képviseli hazánkat. szólóestjén beethoven műveket ad elő, zenekari koncertjén pedig bartók harmadik zongoraversenyét szólaltatja meg. a hangversenykörút további állomásai az angliai nagyvárosok lesznek. a művésznő többek között négy koncertet ad a london, s festival hall-ban.

a turné a tervek szerint julius közepén ér véget./mti/

bb 82. kollégiummá avatták a 44-es szakmunkás-tanuló intézet fiuotthonát

k szf lk vm 1965. május 8.

szombaton délután kollégiummá avatták a munkaügyi minisztérium kilencedik kerületi 44-es számú szakmunkás-tanuló intézetének fiuotthonát. az új kollégium, amelyben 210 tanuló részesül magas színvonalu nevelésben, lékai jánosnak, a tanácsköztársaság ifjúságvezetőjének nevét vette fel./mti/

1635

47-

bb 73. egyházi megemlékezések a második világháború befejezésének 20. évfordulójáról

i ms tm vm zs

1965. május 8.

a második világháború befejezésének 20. évfordulója alkalmából a katolikus püspöki kar és a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsa egyaránt körlevelet bocsátott ki, mindkét dokumentumot a tempomokban ismertetik.

a katolikus püspöki kar körlevele egyebek között hangsúlyozza, hogy népiünket a béke gondolata mellé állítják a második világháború befejezése óta eltelt két békés évtized eredményei. az elért eredményeken alapszik háború-ellenes meggyőződésünk és a béke védelmére irányuló elszántságunk.

az ökumenikus tanács körlevele arra hívja fel a figyelmet, hogy napjainkban fokozott felelősséggel kell látni azokat a veszélyeket, amelyek a népek békéjét fenyegetik. a vietnami véres háború, védetlen emberek értelmetlen bombázása sok ember életét oltja ki. a háború elhárításán munkálkodni minden hívő ember lelkiismereti kötelessége./mti/

16.40

-48-

le

bb 67. egy hét alatt meghatszorozták a kukoricával bevetett területet csongrád megyében - sorol a kukorica dél-baranyában - eredményesen küzdenek az időjárás nehézségeivel a mezőgazdasági dolgozók

vid ö kz/Lm ká

1965. május 8.

az elmúlt héten - bár a legtöbb helyen újabb esőzések nehezítették a munkát - mezőgazdasági üzemeink számottevően előrehaladtak az időszak legfontosabb munkájával, a kukorica vetésével. somogyban hétfőn kedden, szerdán szinte éjjel-nappal hullott az eső, de a gyorsan szikkadó, homokostalajú határreszeken a hét második felében már ismét nekifogtak a munkának. az ugyancsak sok csapadékot kapott fejér megyében ezen a héten nem kevesebb, mint 20 000 holdon tették a földbe a kukorica magját. így az országnak ezen a fontos kukorica-termelő vidékén a hét végéig a tervezett 110 000 holdból csaknem 90 000 holdat elvetettek, a még vetetlen táblák többsége háztáji terület. tolnában még a fejér megyei teljesítményt is meghaladó területen, egy hét alatt 35 000 holdon vetették el ezt a fontos takarmánynövényt. a megye állami gazdaságai be is fejezték a kukoricavetést. nagyteljesítményű gépek most a környékbeli termelőszövetkezeteknek segítenek. a szomszédos baranyában a szövetkezeti gazdaságok célprémiummal jutalmazták azokat, akik a nehézségek közepette is kitűnő minőségű munkát végeznek, a vetés ütemén érezhető is az

~~T már a hét végén földbe került a mag s ha az anyagi ösztönzés jó hatása: a tervezett terület háromnegyedén T~~

~~időjárás nem~~
romlik a következő héten be is fejezik a megyében a kukoricavetést. a drávamenti meleg sikszágon egyébként már ki is kátek a legkorábban vetett kukoricák. a szépen, egyenletesen soroló vetések is azt bizonyítják, hogy nem volt hiábavaló a minőségi prémium. ezen a vidéken már a jövő héten általánosan megkezdik a kukorica kapálását.

az alföld legdélibb megyéjében - csongrádban - az esők szünetében akár egy-egy órára is megindították a gépeket. ezzel a szívós, kitartó igyekvéssel itt is sikerült csökkenteni az elmaradást: az elmúlt héten meghatszorozták a kukoricával bevetett területet. békés megyében a gyomai és a szeghalmi járás erősen kötött talajai még az elmúlt héten se bírták el a gépeket, a megye többi járásában azonban „finis” volt a kukorica táblákon. a mezőkovácsházi járásban naponta átlagosan 3 000 hold kukoricát vetettek el. a vidék sok közöt gazdaságában végeztek is ezzel a munkával. az ország középső részén - bács megyében - megkezdődött a tavaszi mezőgazdasági csúcsideje.

/folyt.köv./

le

16.45

-49-

bb 67. /egy hét alatt...1.folyt./-lm

a vetéssel egyidőben kapálják a koratavasziakat, sokhelyütt pedig már a lucerna első kaszálását is meg kellett kezdeni. a növényápolás gondját szinte mindenütt az asszonyok vállalták. a borsóvetések nagyobb részét már megkapálták, s jó ütemben haladnak a cukorrépa egyelésével is. a növényápolás egyébként már országsszerte sok munkáskezet foglalkoztat. békés megyében a hét második felében körülbelül 25 000-en irtották az esők után gyorsan fejlődő gyomokat. szerte az országban megkezdődött a zöldségfélék szabadföldi palántázása./mti/

--

bb 74. közlekedési balesetek

i fe/tné-lm zs

1965. május 8.

a 11. kerületben a fehérvári uton balogh dezső 25 éves gépkocsivezető személygépkocsijával összeütközött egy motor-kerékpárral. koltai istván, a motorkerékpár vezetője súlyosan megsérült.

a 19. kerületben a vörös hadsereg utja és a kinizsi utca kereszteződésénél rétfalvi józsef 25 éves segéd munkást egy személygépkocsi elütötte. rétfalvi józsef súlyosan megsérült./mti/

--

bb 76. halálos balesetet okozott a zárlatos asztali lámpa

fe/j-lm zs

1965. május 8.

az üllői ut 126-130. számú ház egyik 3. emeleti lakásában tüzet okozott a zárlatos asztali lámpa. arnold henrikné 77 éves asszony - aki egyedül volt a lakásban - füstmérgezés következtében meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult./mti/

--

16.50

-50-

le

bb 78. „husz év színpadképei,, - kiállítás a mémosz-ban

t s/tm-lm fm

1965. május 8.

felszabadulásunk 20. évfordulója alkalmából a magyar színházművészeti szövetség szcenikus szakosztálya kiállítást rendezett „husz év színpadképei,, címmel az építők rózsá-ferenc művelődési házában. a reprezentatív tárlatot szombaton marton andre, a nemzeti színház főrendezője nyitotta meg. megnyitójában hangsúlyozta, a tárlat jelentőségét, amely több mint 200 tablón mutatja be az elmúlt 20 év legsikeresebb színpadi díszlet- és jelmez-képeit.

a kiállítás nem törekedhetett teljességre, hiszen felszabadulásunk óta mintegy 2000 bemutatót tartottak színházaink. igyekeztek olyan díszlet- és jelmezterveket bemutatni, amelyek szcenikai és képzőművészeti szempontból egyaránt érdekesek, s emellett az elmúlt 20 esztendő stílus-irányzatainak változásait és színházi életünk gazdagságát is tükrözik. a kiállítás célja emlékeztetni az elmúlt évek bemutatóira, s azokra a darabokra, amelyeket többszáz ezren láttak. a tárlaton 44 díszlet- és jelmeztervező munkái szerepelnek. többek között fábray zoltán, bakó józsef, szinte gábor, varga mátyás, laczkovich piroska, láng rudolf, mialkovszky erzsébet, nagyajtai teréz és oláh gusztáv legérdekesebb, legjelentősebb alkotásai. sok fiatal művész lép ezen a kiállításon első ízben a budapesti közönség elé.

a „husz év színpadképei,, című kiállítást június 2-ig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

--

bb 79. csehszlovák népi iparművészeti kiállítás nyílt budapesten

t főtr-lm fm

1965. május 8.

az ernst muzeum termeiben szombaton délben ünnepélyesen megnyitották a „népi iparművészet csehszlovákiában,, című kiállítást, amelyet a magyar-csehszlovák kulturális munkaterv keretében, csehszlovákia felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából rendezett a kulturális kapcsolatok intézete és a műcsarnok. a megnyitón résztvett a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium több vezető munkatársa, a magyar képző- és iparművészet sok ismert képviselője. ott volt a budapesti diplomáciai képviselet számos vezetője és tagja.

/foylt.köv./

17.20/a

- 51 -

le

bb 79. /csehszlovák népi...1.folyt./-lm

dr. bognár józsef, a kki elnöke üdvözölte a kiállítás alkalmából budapestre érkezett csehszlovák kulturális küldöttséget, amelynek tagjai: jaroslav schubert, a kisipari szövetségek országos központjának alelnöke, jan kratochvill, a csehszlovák iskola- és művelődésügyi minisztérium főosztály-vezetője és jan zborovski, a bratislavai népi iparművészeti központ igazgatója. dr. bognár józsef hangsúlyozta, hogy a bemutató a gyümölcsöző magyar-csehszlovák kulturális és művészeti kapcsolatok jelentős eseménye, - viszonzása a nemrég prágában rendezett magyar grafikai és kisplasztikai tárlatnak.

frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete méltatta a két ország művészeinek és művészeti intézményeinek sokoldalú kapcsolatát és köszönetet mondott a tárlat rendezőinek az anyag ötletes összeállításáért.

az ernst muzeum valamennyi termét megtöltő kiállításon többszáz iparművészeti munka szerepel: művészi kerámia, himzések, festett és nyomott textilanyagok, drapériák, divatcikkek - kendők, kalapok, fonott kosarak, sporttáskák - lakberendezési tárgyak, modern butorok, térelválasztó falak, virágállványok, apró szobrok és kisplasztikák.

a tárlatot május 30-ig tekintheti meg a közönség./mti/

..-

bb 86. eszperantisa értekezletet tartottak győrött

vid tr-lm -cz

1965. május 8.

szombaton három megye győr-, sopron, veszprém és komárom megye eszperantista vezetői tanácskozást tartottak győrött. a tanácskozáson ruzsits józsefné, az 51. egyetemes eszperantó világkongresszus előkészítő bizottságának elnökhelyettese, aki ismertette a jövő évben budapesten megrendezésre kerülő kongresszus előkészületeit./mti/

..-

le

17.25/a

- 52 -

bb 83. ballagási ünnepségek a középiskolákban

i vid-vt/tm szb zs

1965. május 8.

a középiskolák 4. évfolyamaiban szombaton végetért a tanítás, s az érettségi, illetőleg képesítő vizsga előtt álló fiatalok a hagyományos ballagási ünnepségen bucsuztak iskolájuktól, tanáraiktól, diáktársaiktól.

a 8. kerületi zrinyi ilona gimnázium végzős növendékei iskolájuk pedagógusain kívül gyakorlati oktatóikat is köszöntötték. a horvát Mihály téri fazekas Mihály gyakorlati gimnázium negyedikesének a ballagási ünnepség során a kisdobosok kedveskedtek virággal, majd az alsóbb osztályok tanulói és az ugyanabban az épületben működő általános iskola uttörői műsort adtak tiszteletükre. ünneplőbe öltözötten vonultak végig a tanintézet folyosóin és osztálytermein a 14. kerületi ybl Miklós építőipari technikum idén végző növendékei is, akiknek ballagási tarisznyájába egy-egy kis téglát helyeztek társaik a pogácsa és az aprópénz mellé.

a fővárosban most először volt ballagás a 10. kerületi salgótarjáni uti szakközépiskolában, a mátyásfüldei Corvin Mátyás gimnázium szakközépiskolai részlegében, a csepeli Tejut utcai szakközépiskolában és a 7. kerületi Wesselényi utcai közgazdasági technikum épületében működő szakközépiskolában.

szolnokon a Versegly gimnázium diákjai délelőtt megkoszorúzták névadójuk emléktábláját és a Tisza-parton levő szobrát, délután pedig a Tisza-parti város három gimnáziumának érettségizői tanáraikkal, szüleikkel és a többi tanulókkal együtt színpompás menetben „ballagtak”, az utcákon. székesfehérvárott a fennállásának 15. évfordulóját ünneplő „Ságvári Endre” hűtőipari technikumban a ballagók között ott voltak az esti és levelező tagozat, valamint a ruházati és textilvegyipari technikum végzős felnőtt hallgatói is. Békéscsabán a szlovák nyelvű gimnáziumban a felszabadulás óta most bucsuztatták a legtöbb érettségizőt. a már évszázados hagyományú csengő bucsúval köszöntek el iskolájuktól a több mint 400 éves sárospataki 2. Rákóczi Ferenc gimnázium negyedikesei. nagy számban vettek részt a ballagási ünnepségen szülők, ismerősök, akik a diákokkal együtt a csengő hangjai közben vonultak ki az iskolából.

/folyt.köv./

le

16.25

-530-

bb 83. /ballagási... 1. folyt./- szb

kaposvárótt az érettségire készülő fiatalok a szabadság-parkban megkoszorúzták a szovjet hősök emlékművét. barcsón és fonyódon az idén először volt ballagás. hasonlóképpen a szabolcs-szatmár megyei csengerben és ujfehértón is. a megye iskolahálózatainak fejlődését jól tükrözi, hogy amíg 1960-ban csak alig ezren érettségiztek, öt év alatt a középiskolákba végzők száma megduplázódott.

ugyancsak most ballagtak első alkalommal a komáromi 16 tanterpes új gimnázium, valamint a kalocsán működő bercsényi miklós ételmezeripari tanulóiskola növendékei. /mti/

bb 87. befejeződött a nemzetközi művészettörténeti konferencia

t tf/tr szb fm

1965. május 8.

szombaton véget értek a budapesti nemzetközi művészettörténeti konferencia tanácskozásai.

a külföldi tudós-küldöttségek egyébként csütörtökön - a magyar művészettörténészek társaságában - tanulmányi kiránduláson jártak, megtekintették esztergom és visegrád művészeti emlékeit, a keresztény muzeumot, a bakócz kápolnát, a kincstárat és az ásatásokat, pénteken pedig a budai várpalota építészeti remekeivel ismerkedtek, ellátogattak az itteni ásatásokhoz.

a konferencia szekcióüléssel folytatódott, „a reneszansz humanista emberideálja,„ téma tárgyalását andré chastel, a comité international d'histoire de l'art - a nemzetközi művészettörténész szervezet - tudományos titkára vezette. kardos tiber, az ötvös loránd tudományegyetem tanszakvezető professzora az itáliai reneszansz irodalmából és festészetéből kiindulva vizsgálta a humanista embereszmény magyarországi kialakulását zsigmond és mátyás király idején. váczy péter budapesti művészettörténész arról tartott előadást, hogyan változtatta meg a humanizmus és a reneszansz szelleme az emberi munka művészi ábrázolását. a párizsból érkezett robert klein a reneszansz érdekes témájával, a testkultúrával, s a festményeken, szoborokban megörökített emberi testek arányaival, kompozíciós kérdéseivel, szerkesztésk technikájával foglalkozott. herbert von einem bonni professzor, a comité international d'histoire de l'art elnöke nagy érdeklődéssel kísért előadásában a firenzei brancacci kápolnát díszítő „adógaras,„ című festményt - masaccio alkotását - elemezte tartalmi és formai, ikonográfiai szempontból. /folyt.köv./

17.30

-54-

Se

bb 87. /befejeződött... 1. folyt./- szb

hangoztatta, hogy az ismert bibliai jelenetet a korábban készített alkotások a csoda motívumára építették - masaccio remekművében a követelés és a teljesítés dialektikája nyert kifejezést, nevezetesen a kor vallási felfogása: „add meg a császárnak, ami a császáré,„. lászló gyula, az elte középkori régészeti tanszékének professzora a győri szent lászló hermával kapcsolatos kutatásaiból közölt értékes adatokat. dr. vayer lajos tanszékvezető egyetemi tanár, a magyar tudományos akadémia művészettörténeti bizottságának elnöke azt vizsgálta, hogyan éltek tovább a reneszansz kori magyar ikonográfiában - különösen a mátyás királyt ábrázoló alkotásokon - az antik művészet formai jegyei, a mitológiai, a kompozíciós és a figurális motívumok.

cvito fiskovic, a jugoszláv tudományos akadémia tagja elnökölt a „mecénás, művészi program és funkció,„ című szekció tanácskozásán. ezen az ülésen hat előadást tartottak, az elsőt balogh jolán, a szépművészeti muzeum osztályvezetője a kora-reneszansz magyarországi mecénásairól. cáfolta azt a régebbi felfogást, hogy magyar földön a reneszansz csupán itáliából „importált,„ s csak az uralkodó osztálytól pártfogott szellemi és anyagi támogatói nagy számban kerültek ki az udvariakon és a főpapságon kívül a nemesség és az alsóbb néprétegek köréből is. radocsay dénes, a szépművészeti muzeum osztályvezetője a középkori magyar miniatúra-művészet műhelytitkairól szólt, figyelemreméltó adatokat tett közzé a hajdani okirat-, diploma-, dokumentum- és nemeslevél-diszitő miniatúrákról, színes képecskékről, amelyeknek kutatásával régóta foglalkozik. eva frodl-kraft, a bécsi műemlékfelügyelőség munkatársa felhívta a figyelmet végh jános budapesti művészettörténész előadása következt - a lőcsei szent jános oltár ikonográfiáiról. a konferenciáról akadályoztatás miatt távol maradt prágai josef krása és barbara wolff, a varsói művészettörténeti intézet tudományos kutatója előadását dr. rózsza györgy művészettörténész, a magyar nemzeti muzeum osztályvezetője olvasta fel.

„a művész és életműve,„ - ez volt a címe az utolsó témakörnek, amelyet dr. garas klárának, a szépművészeti muzeum főigazgatójának elnököltével tárgyalt a konferencia. a kérdéscsoport különböző fejezeteivel három felszólaló foglalkozott: kruno priatelj, a split-i művészeti muzeum igazgatója biagio di giorgio da trogir, a 15. századi dalmát piktúra vezéralakjának munkásságát ismertette; cvito fiskovic jugoszláv akadémikus a mátyás király által magyarországra hívott ivan duknovic, ismertebb nevén giovanni dalmata olasz szobrászművész pályájáról szólt; karol vaculik, a szlovák nemzeti galéria igazgatója előadása első részében a reneszansznak a szlovák gótikus festészetnek gyakorolt hatásáról beszélt, majd a szlovákia területén dolgozott „titokzatos,„ ms mester művészi stílusának vizsgálatához szolgáltatott érdekes adatokat.

/folyt.köv./

t

Se

17.40

-55-

bb 80. nagy hőmérsékleti különbségek: szombaton a keleti országrész kapott bőséges napsütést, vasárnap a dunántúlon várható szép idő - az április 52 órányi napsütéssel maradt adós

1 cs/tné-lm ká

1965. május 8.

ismét atlanti-óceáni fronthullámok vonulnak európa légtérében észak-nyugat felől délkeletnek. nem okoznak ugyan nagy esőzéseket, de a brit szigetektől és franciacsasztól a kárpát medencéig ismét sokhelyütt borús, szeles és hűvös az idő, csupán a „hullámvölgyekben”, van átmeneti javulás, napsütés. az új front első hulláma szombaton érkezett hazánk területére. a borulás az ország középső vidékeire is áttérjedt, az északnyugati megyékből kisebb esőket jelentettek a megfigyelők. ugyanakkor a keleti országrészekén még bőséges volt a napsütés. ennek megfelelően a szombati hőmérsékleti maximumok a dunántúlon csak 12-16, keleten viszont 16-19, néhány helyen 20 fokig emelkedtek.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy a következő fronthullám szombaton európa nyugati tájai felett volt, a harmadik pedig még a tengeren. valószínűnek látszik, hogy az első hullám vasárnap reggelre átvonul a keleti országrészek felett is, s a hullámközi átmeneti szép időből vasárnap elsősorban a dunántúli, de esetleg az ország középső fele is részesül. vasárnap az északi, északnyugati szél időnkint megerősödik, a felmelegedés a dunántúlon emelkedik, a keleti országrészekén kissé csökken. vasárnap reggel 6-11 fokos minimumokra, a délutáni órákban országosan 13-18, a dunántúlon néhány helyen 20 fokos maximumokra számíthatunk.

a meteorológiai intézetben most összegezték az idei április szomorú rekordot mutató tulzásait. megállapították, hogy a havi középhőmérséklet 1.6 fokkal maradt el az átlagtól. a hónap 52 órányi napsütéssel maradt adósunk: 196 óra lett volna az átlag, s csupán 144 órát adott. ugyanakkor a „csapadéktervét”, általában 100-150 százalékra teljesítette. budapesten kerekén 25 százalékkal volt több eső, mint az esztendő sokévi átlagában. a csapadéktöbblet a dunántúli északnyugati tájain 150-200, sopron, kőszeg, és szombathely vidékén pedig 300 százalékos volt. /mti/

--

17.45

-56-

bb 87. /befejeződött a... 2. folyt./ szb

befejezésül andré chastel méltatta a konferencia munkáját, majd dr. vayer lajos megköszönte a mintegy 100 külföldi szaktekintély és hazai tudós tevékeny részvételét, a színvonalas előadásokat. /mti/

--

bb 90. uttörőkórusok seregszemléje debrecenben

vid j szb fm

1965. május 8.

a debreceni zenei hetek alkalmából szombaton megkezdődött a debreceni uttörőkórusok seregszemléje. szombaton és vasárnap két hangversenyen 20 debreceni uttörőkórus másfél-ezer dalosa vesz részt. /mti/

--

bb 91. a csehszlovák filmnapok megnyitója békéscsabán

vid j szb fm

1965. május 8.

a békéscsabai szabadság filmszínházban szombaton este ünnepséget rendeztek a csehszlovák filmnapok megnyitása alkalmából. a díszelvényen helyet foglaltak a hazánkban tartózkodó csehszlovák filmdelégáció tagjai, közöttük karla chadimova filmszínésznő és vera kabalova dramaturg. rusznák jános, a hazafias népfront békés megyei bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet, majd a szlovák gimnázium irodalmi színpada és a békéscsabai bartók béla zeneiskola diákjai adtak műsort. ezt követően levetítették „az ötödik lovas, a félelem”, című csehszlovák filmet. /mti/

--

bb 92. béke-hangversenyen szegeden

vid j szb fm

1965. május 8.

szombaton este szegeden, a tiszai szálló koncerttermében béke-hangversennyel kezdődött meg a leszerelési hónap csongrád megyei eseménysorozata. oltvai ferenc, a szegedi levéltár igazgatója üdvözölte a megjelenteket, majd dr. kedvessy györgy egyetemi tanár, a szegedi orvostudományi egyetem rektorhelyettese, az országos béketanács tagja méltatta a leszerelési hónap jelentőségét a békéért, a népek barátságáért folyó harc szükségességét. az ünnepi beszéd után a szegedi zene-művészeti szakiskola és a szegedi liszt ferenc zeneiskola művész-tanárai adtak hangversenyt beethoven, chopin, csajkovszkij és karel pesov műveiből. /mti/

--

17.55/- szb

-57-

le

bb 81. új dokumentumok a szlovák nemzeti felkelés magyar partizánjainak harcairól

i fe/tm szb zs

1965. május 8.

mint ismeretes, a csehszlovákiai felszabadító harcokban többszáz magyar partizán és antifasiszta vett részt, akik csatlakoztak a szlovák nemzeti felkelés harcosaihoz, illetve a csehszlovák katonai egység önkénteseiként küzdöttek a nácik ellen. az mti munkatársa beszélgetést folytatott az egykori partizánharcok néhány magyar részvevőjével a 20 évvel ezelőtti küzdelmekről.

kun imre, a 8. kerületi népi ellenőrzési bizottság vezetője, az egykori 2. csehszlovák partizánbrigádó harcosa:

- a két évtizeddel ezelőtti események ma is elevenen élnek bennem, s azt hiszem, egykori bajtársaimban is. mint a magyar partizán szövetség csehszlovák emlékgyűjtő bizottságának vezetője, arra törekszem, hogy a dicső harcok minél több, ma még kallódó dokumentuma kerüljön nyilvánosságra, ismertesse meg a mai fiatalokkal bajtársaim helytállását. örömmel mondhatom, hogy a mező imre uti szlovák nemzetiségi iskola diákjainak és a szlovákiai uttörők segítségével máris egy sor új hiteles adalék egészíti ki a szlovák nemzeti felkelés történelmi eseményeit. a fiatalok közreműködésével a közelmultban arról is hír érkezett, hogy a szlovákiai ismeretlen katonai sírok közül jónéhányban magyar partizánok nyugszanak.

veszprémi józsef nyugalmazott alezredes:

- a csehszlovákiából érkező levelek, híradások - amelyekkel az évforduló alkalmából volt harcostársaim kerestek meg - szinte egyöntetűen arról számolnak be, milyen mélyen él csehszlovák barátaink körében a 20 évvel ezelőtti partizánharcok emléke, s milyen kegyelettel ápolják a nácik elleni küzdelemben elesett magyar hősök emlékét. mostenice községben például a község lakosai emlékművet állítottak annak a 14 magyar partizánnak tiszteletére, akiket a faluban a fasiszták bestiális kegyetlenséggel gyilkoltak meg. az emlékművön magyar és szlovák nyelvű felirat hirdeti, hogy barátságunkat a két nép fiatalok közös harca és kiontott vére pecsételte meg.

bernát györgy, az akadémiai kiadó igazgatója

20 évvel ezelőtt iván testvérével együtt szlovákia hegyeiben küzdött a partizánok oldalán. a két testvér orvos volt, s a német fasiszták által körülzárt hegyikunyhóban operáltak, gyógyítottak. nagyszerű helytállásukkal - amelynek szimonov a magas tátra című elbeszélésében, továbbá szovjet, szlovák művészek a fehér homály című filmben állítottak emléket - sok ember életét mentették meg. bernát györgy így beszél a 20 évvel ezelőtti eseményekről:

/folyt.köv./

18.00/a

- 58 -

bb 81. /új dokumentumok... 1. folyt./- szb

- a jánosik partizánbrigád magyar harcosai tudták, hogy a magyar és a csehszlovák nép közös ellensége ellen küzdenek, amikor a fasizmussal szállnak szembe. számosan életüket áldozták a közös ügyért, de akik most velünk együtt ünneplik a második világháború győzelmes befejezésének évfordulóját, alighanem mind úgy vélekednek: az áldozatvállalás, a küzdelem nem volt hiábavaló. nemrégiben jártam szlovákiában, s láttam, hogy az egykori harcmezőkön erőművek, gyárak, víztárolók épültek. arra gondoltam: a helyünkbe lépő generáció élete szebb, boldogabb lesz - s ezt nem kisrészt azoknak a szabadságharcosoknak köszönhetik, akik ott az erőművek, az új gyárak, víztárolók mellett nyugszanak....

mlynarik jános, a husipari kutató intézet igazgatóhelyettese, az egykori csehszlovák partizán híradósszázad parancsnoka:

- a közelmultban egy küldöttség tagjaként jártam duklában, egységünk régi harcainak helyén. az út egyik felejthetetlen emléke marad, hogy hosszú évek után ismét találkoztam régi csehszlovák bajtársaimmal, köztük olyanokkal is, akiket közvetlenül a háború befejezése után elveszetteknek hittünk. e találkozások is azt dokumentálták, hogy a két nép közös harcokban gyökerező barátsága szilárd, megbonthatatlan és erős.
/mti/

--

bb 93. német küldöttség látogatásai a hajduságban

vid j szb fm

1965. május 8.

a demokratikus németország nemzeti frontjának hazánkban tartózkodó delegációja a hajduságba látogatott. szombaton a vendégek felkeresték a debreceni kossuth lajos tudományegyetemet és az agrártudományi főiskolát. este részt vettek a nyiracsádon rendezett béke-gyűlésen, amelyen harmati sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának titkára mondott beszédet. /mti/

--

18.10/a

- 59 -

le

bb 88. véget értek a dunaujvárosi ifjusági napok

vid hné-lm la

1965. május 8.

szombaton véget értek az első dunaujvárosi ifjusági napok. délben a kohászati technikumban, délután pedig a gimnáziumban tartották meg az érettségiző fiatalok hagyományos ballagását, majd békegyűlést tartottak. sudár iván, a városi kisz-bizottság titkára méltatta az ifjusági napok mozgalmi és szervezeti jelentőségét, majd megnyitotta a Lesze-
relési és békehónap dunaujvárosi eseménysorozatát, ezután
uttörők műsort adtak: békedalokat, énekeltek, békéről szóló
költeményeket szavaltak, majd tábor tüzet gyújtottak./mti/
--

bb 94. szegeden először mutatták be bellini „norma”,
című operáját

vid j-lm fm

1965. május 8.

a szegedi nemzeti színházban szombaton este bemutatták
bellini „norma”, című operáját. e művet - amelynek több
mint százharminc éve, 1831-ben volt az ősbemutatója a milánói
scalá-ban - 40 éve játszották utoljára budapesten, szegeden
pedig most került először színre. az operát versényi ida -
rendezte. a zenekart vaszy viktor vezényelte. felice romani
librettóját szabó miklós fordította. a diszletek sándor
lajos, a jelmezek fekete mária tervei alapján készültek. a
mű egyik érdekessége, hogy címszerepe az operairodalom egyik
legbravurosbab szoprán szólama. ezt a szerepet kettős szerep-
osztásban játsszák szegeden. a szombati bemutatón normát a
szegedi színház fiatal, tehetséges művésznője, alpár mária éne-
kelte, akinek ez volt eddigi legnagyobb szerepe. a
további előadásokon karikó teréz is színpadra lép a címszerep-
ben. a többi főbb szerepet harmath éva, vadas kiss lászló
és sinkó györgy énekelte a szombati bemutató előadásán./mti/
--

18.15

-60-

bb 89. szombaton sziriai delegáció érkezett budapestre

t hbj/tm-lm la

1965. május 8.

a malév új közel-keleti - budapest-damaszkusz közötti
járatának megnyitása alkalmából szombaton délután sziriai
delegáció érkezett budapestre. a küldöttséget dr. ali assaad
khandji, a sziriai arab köztársaság külügyminisztériumának
főtitkára vezeti. ebből az alkalomból ellátogatott hazánkba
zouheir ghazal brigádtábornok, a sziriai honvédelmi minisz-
térium főtitkára, amin bourgzol, a sziriai közlekedésügyi
minisztérium főtitkára, youssef chahra, a sziriai művelődésü-
gyi minisztérium főtitkára, youmni demloge légügyi főigazgató,
hassan zannoune, a sziriai légitársaság vezérigazgatója,
továbbá a sziriai külügyminisztérium és a közlekedésügyi
minisztérium több vezető munkatársa, valamint a sziriai sajtó
több képviselője.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren római rudolf
közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes fogadta. a
fogadtatáson megjelent bojti jános külügyminiszterhelyettes,
továbbá a külügyminisztérium, a honvédelmi minisztérium, a
külkereskedelmi minisztérium, a közlekedés- és postaügyi
minisztérium több vezető munkatársa.

a hazánkba érkezett dr. ali assaad khandji az mti
munkatársának kérdéseire elmondotta: - nagyon örvendetes
esemény, hogy magyarország és sziria között megindult a
rendszeres légi járat. a malév új járata valósággal közelebb
hozza egymáshoz a két népet, és az eddiginél is
jobb alkalom nyílik egymás-kölcsönös megismerésére, az eddig
is meglevő baráti kapcsolatok fejlesztésére.

- magam különösen nagy örömet érzek, hogy légi kapoco-
lat is született a két ország között. abban a szerencsés
helyzetben voltam ugyanis, hogy 1963-ban mint sziria első
rendkívüli és meghatalmazott nagykövete nyujthattam át megbízó-
leveletem. megismertem a magyar népet, s érezhettem a két-nép
közötti mindinkább kibontakozó barátságot, s kölcsönös
együttműködési szándékot. elmondhatom, hogy a lehető legjobb
emlékek fűznek a magyar fővároshoz és azokhoz az államférfiak-
hoz, akikkel minden tekintetben megértettük egymást. örülök,
hogy ismét budapestre jöhettek a malév új járatával, amihez
sok sikert kívánok, s azt a reményemet fejezem ki, hogy az
együttműködés továbbra is igen gyümölcsözően fejlődik./mti/
--

18.45/lm

- 61-

bb 95. husz éves a csepeli jedlik ányos gimnázium

k vt/hné-Lm la

1965. május 8.

a csepeli jedlik ányos gimnáziumban az iskola fennállásának 20. évfordulójáról kétnapos ünnepségen emlékeztek meg. egyebek közt kiállítás nyílt, amely a tanintézet husz éves működéséről ad számot. szombaton - iskolanap keretében - különböző bemutatókat rendeztek és megkoszorúzták a névadó szobrát. a gazdag eseménysorozat műsoros ünnepséggel, az öregdiákok találkozójával, majd iskolabállal zárult. /mti/

--

bb 96. ünnepi műsor a néphadsereg központi klubjában

t vt/hné szb la

1965. május 8.

a német fasizmus feletti győzelem 20. évfordulója alkalmából a magyar néphadsereg központi klubjában szombaton ünnepi estet rendeztek. az est során a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese mutatta be a felszabadulási évforduló tiszteletére összeállított műsorát, a szimfónikus zenekar, a kórus, a tánckar és szólólisták közreműködésével.

x x x

ugyancsak szombaton a néphadsereg központi klubjában kiállítás nyílt az egykori orosz cári hadseregnél, majd a szovjet hadseregnél rendszeresített különböző kitüntetések-ből. bemutatják azoknak a neves személyiségeknek fényképét is, akik az elsők között részesültek a különféle kitüntetésekben. a kiállítás anyagát a leningrádi hadtörténeti múzeum bocsátotta rendelkezésre. /mti/

--

19.35

-62-

le

bb 97. időjárásjelentés

hné-Lm la

1965. május 8.

a meteorológiai intézet jelenti május 8-án, szombaton este 19 órakor:

felhőátvonulások

várható időjárás vasárnap estig:

felhőátvonulások, szórványos futó záporokkal, időnként élénk nyugati, északnyugati szél, a nappali felmelegedés a dunántúlon erősödik, keleten alig változik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 16-20 fok között. /mti/

--

bb 98. a fasizmus feletti aratott győzelem évfordulójának ünnepségei budapesten

t áe/hné-Lm la

1965. május 8.

a fasizmus feletti aratott győzelem 20. évfordulója alkalmából szombaton az újpesti ságvári endre művelődési házban dr. rudolf holcik, a csehszlovák kultúra igazgatója nagyszámu ünneplő közönség előtt emlékezett meg csehszlovákia felszabadulásáról és a magyar-csehszlovák kapcsolatok két évtizedes fejlődéséről. földes mihály író, a béke első napjáról, személyes élményeiről tartott lírai beszámolót. az esten a hazánkban tartózkodó csehszlovák művészek: marta országhegy, éva fischerová és dagmar vankeová adtak nagy tetszéssel fogadott műsort.

a józsef attila lakótelepen dieter lange, a radio berlin international helyettes főszerkesztője méltatta a nagy történelmi évfordulót, s ismertette az ndk politikai életének időszerű kérdéseit. ezt követően a bm „duna” művészegyüttese szórakoztatta az ünneplő közönséget. /mti/

--

20.10/a

- 63 -

le

bb 99. a hazánkban tartózkodó külföldi szakszervezeti
küldöttségek látogatásai

i vt/tm-lm zs

1965. május 8.

a május 1-i ünnepekre hazánkba érkezett 14 kül-
földi szakszervezeti küldöttség tagjai néhány napot a magyar
dolgozók életének, a szakszervezetek tevékenységének tanul-
mányozásával töltötték. a vendégek ellátogattak dunaujvárosba,
jártak baranya, békés, csongrád, hajdu és veszprém megyében,
ahol megtekintettek több üzemet és találkoztak a szervezett
dolgozók képviselőivel.

szombaton, a fasizmus feletti győzelem 20. évforduló-
jának előestéjén a szot titkársága bucsuvacsorát adott a
külföldi vendégek tiszteletére. somogyi mikló, az mszp
politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos
tanácsának elnöke pohárköszöntőjében megköszönte a baráti
látogatást, s külön üdvözölte az évforduló alkalmából a
szovjet, a német, a csehszlovák küldötteket.

a külföldi szakszervezeti delegációk vasárnap és
hétfőn utaznak el magyarországról./mti/

- v é g e -

c
20.30/s

- 64 -

kk

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.
m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. május 9.

bb 1. kétmillió vendéget várnak tihanyban

vid lk vm ki

1965. május 9.

ti hanyban kettőzött ütemben készülnek a nyári szezonra, amikor
hozzávetőleg kétmillió vendéget várnak. a fürdőszalon kezdetére
korszerű burkolatot kap a félsziget közepén áthaladó utszakasz. a
műút mentén a révkikötő és az apátsági templom közötti szakaszon
másfél méter széles gyalogjárdát építenek. kétszeresére szélesítik
a révkikötőhöz vezető ut torkolati szakaszát, ahol rendszeresen a
gépjárművek százai várakoznak. átépítették a már korszerűtlenné vált
révkikötő mólóját és a hajóállomáson is lehetővé tették, hogy ezen
a nyáron már a móló mindkét oldalán kiköthessenek a hajók.

fejlesztik a tihanyi nemzetközi campinget is. bár itt sokkal több
vendéget ezen a nyáron sem tudnak fogadni mint tavaly. a turis-
tákat a környező új elsőosztályú sátoztáborokban helyezik el. a
félsziget nyugati oldalán levő campinget közép-európa egyik legmoder-
nebb táborává fejlesztik. a táborban 150 főt befogadó fedett társal-
gót építenek, az épület alatt mosodát és vasalóhelyiséget rendeznek
be. minden táborhelyen háromféle áramkörre elektromos csatlakozó-
kat helyeznek el.

a félsziget egyik legszebb nevezetességét, az apátsági templomot
egymillió forint költséggel restaurálják./mti/

bb 2. minden hatodik óbudai lakos könyvtári tag

i hi hné vm zs

1965. május 9.

óbuda minden hatodik lakosa beiratkozott olvasója valamelyik
közművelődési könyvtárnak. a kerület központjában, továbbá a csillag-
hegyen és a békásmegyeren működő fiókok - 34 üzemi és 19 iskolai
könyvtár - állománya már mintegy 200.000 kötet./mti/

10.05

Bsi Jadr

- 1 -